

D A C I A

2 Lei

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘU

Redacția și administrația:
Timișoara I.

Str. Lonovici No. 2

Telefoane:

Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

RADIO TIMIȘOARA

Spiritualitatea bănățeană este îndreptățită la câteva bastioane de cultură, cari ar trebui create, chiar dacă nu s'ar fi conturat până acum o tendință precisă de a exterioriza resursele sufletești ale românilor din acest colț de țară.

Bănățenii sunt pionii cei mai avansați ai românismului spre inima Europei Centrale, și tocmai această așezare impune focare, din care să radieze, aci pe liziera de Apus, forță și vitalitate, de care a dat dovadă de atâtea ori această nație, în ultimii cincizeci de ani.

Dar cine nu știe, că de două decenii postulatele bănățene au format un obiect de permanente litații electorale, sau chiar dacă s'a făcut ceva, toate încercările purtau pecetea provizoratului și a ridicolului?

Teatru, operă, universitate, mitropolie, muzeu, un cotidian, post de radiodifuziune, toate, absolut toate s'au împotmolit, pentru că în fața acestor deziderate se ridica amenințător ciomagul electorului, votul ținând loc necesităților de ordin sufletesc, iar Banatul, în ierarhia spirituală a provinciilor Țării Românești lunecând spre un rol tot mai minor. Nici nu e mirare, că bănățenii erau apreciați foarte aproximativ și foarte sumar: sunt fabricanți de pluguri și locomotive foarte buni crescători de boi și porci și în fine, cântă frumos pe la băciuri și întruniri politice.

Aceste reflexii le făceam în momentul când telegraful ne aducea știrea că postul de radiodifuziune „Basarabia”, a început primele emisiuni.

Știrea am primit-o cu un dram de bucurie și cu foarte multă amărăciune. Bucuria era pentru realizarea dela Chișineu, strădaniile actualilor diriguitori fiind bine intenționate și necesare, iar amărăciunea ne-a fost provocată de vitregia de care am avut parte și de data aceasta.

Nu pledăm pentru o cauză pierdută, pentru că Radio-Timișoara, despre care s'a vorbit așa de mult, trecând din faza de proiect, e pe calea cea bună. Încă în decursul acestui an vor începe lucrările pentru ridicarea palatului care să adăpostească postul de emisiune. Ne găndim însă, câte intenții bune nu s'au pierdut în noianul luptelor politice din trecut, și câte energii nu s'au măcinat în vâltoarea anilor de după războiu, fără să fim trecut la o muncă pozitivă fără să putem justifica cu nimic timpul ce s'a scurs.

Comorile de artă și acea incomensurabilă bogăție de sentimente ce zace în cântecul bănățeanului are nevoie de un difuzor. El vom avea, aici la Timișoara. Până atunci, e necesar să subliniem că, dacă s'a dat altora prioritate — cazul celor din Basarabia — e din vina noastră. Și fiindcă necesitățile spirituale ale acestui ținut nu se rezumă numai la un post de emisiune, e cazul ca să ne deschidem ochii...

ROMULUS P. ROȘU

Un nou bloc democratic în perspectivă?

Alianța economică între Franța, Anglia și America

Presa engleză satisfăcută de denunțarea acordului americano-japonez

LONDRA, 30. (Rador). Cercurile guvernamentale Britanice se declară satisfăcute de hotărârea guvernului American de a denunța tratatul comercial dintre Statele Unite și Japonia, scrie „Daily Telegraph”. Ziarul vede în aceasta o dovadă a parale-

lismului ce există între politica guvernului din Washington și a celui din Londra, asupra aspectelor generale ale situației din extremul orient. Se remarcă cu mult interes, știrea din Washington prin care se arată că dl. Cordell Hull, a declarat că dela

data renunțării tratatului de comerț cu Japonia, au loc schimburi de vederi între guvernele american-britanic și francez.

„Times” scrie că dacă s'ar constata, că o acțiune similară cu aceea a Statelor Unite ar fi necesară față de Japonia, nu ar fi exclusă posibilitatea unei asemenea măsuri.

Negocierile anglo-japoneze în impas

Armata japoneză hotărâtă să rupă tratativele

Extremiștii amenință cu reluarea agitației antibritanice

Tokio, 30 (Rador). — Conferința anglo-japoneză pare să fi ajuns la un impas. Presa lasă să se înțeleagă că armata japoneză este hotărâtă să rupă negocierile dacă — „Anglia nu face dovadă de mai multă sinceritate”. — Extremiștii amenință cu reluarea agitației anti-

britanice. În cercurile japoneze bine informate se afirmă că Anglia refuză două din cererile japoneze. 1. Interzicerea circulației monetei naționale chineze în concesiunea Tientsin și 2. Livrarea rezervelor de argint ce se află în depozitul Băncii chineze din același oraș.

Guvernul britanic prin reprezentanții

săi la aceste negocieri afirmă că acestea sunt chestiuni economice ce nu intră în prevederile acordului de principiu, încheiat la 22 Iulie. Guvernul japonez susține că executarea acestor două cereri este indispensabilă pentru menținerea ordinii și intră deci în cadrul acordului principal.

In preajma încheierii acordului tripartit

Delegații militari ai Angliei și Franței pleacă la Moscova

O alianță defensivă anglo-franco-sovietică opusă alianței ofensive germano-italiene

PARIS, 30 (Rador). — Negocierile anglo-sovietice dela Moscova, continuă să preocupe ziarele franceze. Petit Parisian scrie că militarilor trebuie să aibe acum cuvântul. Conversațiile diplomatice vor continua paralel. S'a decis că cele două delegații militare franceze și engleze să plece la Moscova în cursul săptămânii viitoare.

„Excelsior” scrie: Intrevederile dela Kremlin vor fi duse paralel pe planurile juridic, politic și tehnic, în așa fel încât să se ajungă la concluziuni simultane, care să dea pactului tripartit un caracter de Cooperare dintre cele mai strânse, menit să facă față oricărei agresiuni, directă sau indirectă în Europa. Sovietele au ajuns în practică la realizarea telului lor, anume de a opune o alianță defensivă anglo-franco-sovietică, alianței ofensive germano-italiene.

LONDRA, 30 (Rador). — „Times” scrie: Dacă totul merge bine, guvernele francez și britanic, vor fi în măsură la începutul săptămânii viitoare și după

toate propabilitățile, încă de Luni să facă declarații cu privire la negocierile dela Moscova, ce vor fi continuate și Duminica la Moscova. Nu este sigur că guvernul sovietic va face o asemenea declarație.

— Este probabil — continuă ziarul — că în declarațiile acestea nu se vor face

decât scurte aluziuni la latura politică a pactului, care mai este încă în discuție, dar că se va anunța formal hotărârea franco-britanică de a se trimite misiuni militare la Moscova. Este posibil ca primul ministru, să anunțe cu acest prilej și cine va conduce misiunea militară engleză.

D. G. Bonnet despre conversațiile dela Moscova

Paris, 20 (Rador). — „Havas” transmite: În consiliul de miniștri de Sâmbătă dimineața d. Bonnet, ministrul de externe a făcut o lungă expunere asupra situației internaționale.

Cu acest prilej d. Bonnet a arătat că ultimele conversații diplomatice anglo-franco-sovietice au reușit virtual asupra punctelor esențiale. Pe planul politic nu mai sunt de reglementat decât chestiuni de nuanță și amănunt. După părerea sa deosebirile ce mai există între cele trei

guverne cu privire la articolul în care se definește agresiunea indirectă, nu vor da naștere la dificultăți fundamentale. Conversațiile militare vor începe fără îndoială cu începutul săptămânii viitoare. În drum spre Moscova delegația militară britanică va trece prin Paris, continuându-și de aci călătoria împreună cu delegația franceză.

Pe de alta parte d. Bonnet a comunicat consiliului că misiunea generalului Huncinger pe lângă guvernul turc a dat excelente rezultate.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

DUMINICĂ 30 IULIE

Ortodox: Sfinții Apostoli Sila și Silvan.
Catholic: Sfântul Abdon.

Faraciile de serviciu: Circ. I: Kun, Str. Alba Iulia 4. — Circ. II: Löw, Str. 3 August și Meiszner, Piața Maior 2. — Circ. III: Cristea, Piața Lahovary 1. — Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29. — Circ. V: Kövály-Chioreanu. — Fratelia: Panajoth. — Freidorf: Eremita.

Radio

DUMINICĂ 30 IULIE

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 8.30: Gimnastică ritmică, Concert de dimineață (discuri), Sfatul pentru gospodine. Ora 9.45: Ora religioasă: I. Clopote. II. Serviciul religios transmis de la biserică Domnița Bălașa. Ora 12: Ansamblul „Serenada”, cond. de Sandu Marian; voce: Mia Braia și Petre Alexandru, cântă cântecele care v'au plăcut de Nello Manzatti Nana-Nanita-tango (voce: Mia Braia); Mi-e dor-romantă (voce: Petre Alexandru); Carmencita-tango (voce: Mia Braia); Femeia eterna poveste (voce: Petre Alexandru); Tu nu știi ce e dorul (voce: Mia Braia și solo vioară: Colvăleanu); Tot ce vrei-slowfox (voce: Mia Braia și Petre Alexandru); De dragul tău-romantă (voce: Petre Alexandru); Numai pe tine-tango (voce: Mia Braia); Nu ne-am iubit-romantă (voce: Petre Alexandru); Luna (voce: Mia Braia și solo vioară: Colvăleanu); Cum te cheamă? — tango (voce: Mia Braia); Frumoasa mea cu ochii verzi (voce: Petre Alexandru); Vin mândruță (voce: Petre Alexandru); Cântă marinare-tango (voce: Mia Braia); Vânt de seară-romantă (voce: Petre Alexandru. Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.08: Concert de prânz (discuri): Muzică meridională și orientală. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Muzică românească (discuri). Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Taraful Maria Lătărețu (Gorj): La fântâna din Făget-cântec de Mehedintzi (voce); Ici e dealul, ici e via, sârba ca la Gorj; Trochițele-horă ca la Gorj; Trel în lume nu se poate (voce); Nelcă dacă ești viteaz-sârba din Gorj (voce); Teiule frunză rotată (voce); Sârba în două părți; Sârba cu cuvinte (voce). Ora 15.15: Vești și sfaturi agricole. Ora 15.20: Ora serviciului social pentru săteni: I. Semnalul. II. Rugăciune „Cu noi este Dumnezeu”. III. Gh. Focșa: Satul model Dioști-Romanăți. IV. Corul Căminului Cultural „Regele Carol II” din Dioști. V. Gazeta Căminului Cultural. VI. Cântec din Oltenia. VII. Lectură din Cartea Stolului. VIII. Imn de închidere. IX. Semnalul orei. Ora 18: Ora, Mersul vremii. Ora 18.02: Poșta tehnică. Ora 18.15: Jazzul „Swing Club”, cond. de Jean Ionescu și Gaston Ursu. Ora 19: Cronica medicală. Ora 19.15: Muzică de Johann Strauss (discuri). Ora 19.58: Sport: Rezultatele tehnice. Ora 20: Săptămâna. Ora 20.15: Concert de seară al Orchestrei de salon Radio, dirij. de Constantin Bobescu; voce: Eugen Popescu: Uvertură la „Quo Vadis” de Scassola; Sârba de Brăiloiu (voce: Eugen Popescu); Ce te legendă codrule de Andreescu-Schelety (voce: Eugen Popescu); Gavotă din „Armida” de Gluck; Duce m'as și tot m'as duce de Emil Montia Balada Irisului de E. Mezzetti. Ora 21: Romantă și tangouri de Ion Avsulescu-voce: Jean Moscopol; pian: Gaston Ursu: Te-am așteptat p'angând, romantă-tango; Minți, blues; Te-am înșelat și-mipare rău, romantă-tango; Iti mulțumesc, tango; Un tango în miez de noapte. Ora 21.20: Enache Busuloceanu (saxofon): Vals capriciu de Friedmann; Cântec de leagăn de Walter Vodel; Cântec indian de Rimsky-Korsakoff; Divertisment pentru saxofon de Walter Vogel. Ora 21.40: Șansonete dinainte de război-voce; D-na Galia. Ora 22: Rezultate sportive. Ora 22.15: Muzică românească (discuri). Ora 22.40: Muzică de dans (discuri). Ora 23: Radio-jurnal. Ora 23.15: Muzică ușoară (discuri).

In plină ofensivă a fapte

O concentrată acțiune de ridicare a satelor

Echipierii Serviciului Social, Premilitarii precum și toate resursele oficiale vor schimba fața plasei Bozovici.

2,500.000 lei investiți în Case culturale, dispensare și băi populare.

Serviciul Social, a ales în fiecare ținut câte o plasă, mai săracă, în care să se concentreze acțiunea oficială și care plasă complex schimbată, să fie decretată plasă model.

În ținutul Timiș, a fost aleasă plasa Bozovici din județul Caraș.

Năzuințele oficiale, au urcat în Almăj, unde conlucrează după un plan bine stabilit, Echipierii Serviciului Social, Premilitarii, pe lângă organele oficiale și specialiștii în diverse ramuri de activitate.

Despre programul de muncă al Premilitarilor, am scris în numerii trecuți, arătând, detaliat, realizările din fiecare sat.

CONCURSUL DAT DE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Ministerul Sănătății a binevoit a pune la dispoziția Eforiei sanitare Caraș, suma de Lei 1.500.000, ca să se utilizeze în plasa de model Bozovici, pentru următoarele lucrări:

1. În Bozovici: Să se construiască o baie publică.

Să se repare băile și closetele spitalului, să se facă în spital o instalație de apuduct și canalizare. Să se facă un șopron pentru etuvă.

2. În Dalboșeț: Să se cumpere casa Capsului, care ar fi potrivită ca locuință pentru medic, sora de ocrotire și agent sanitar.

Capsul cere ca să-i cumpărăm o casă în Bozovici și să li-o dăm în schimbul casei din Dalboșeț. Casa cerută de Caps ar costa 270.000 lei.

3. În Prigor: Să se construiască un dispensar cu baie publică.

4. În Prilipeț: Să se construiască o baie publică.

Să se lărgească fereastra dela dispensar și să se așeze o ușă în gardul de zid al Căminului Cultural, pentru a avea o intrare separată la dispensar. În dispensar să se așeze o sobă de teracotă.

5. În Rudăria: Să se termine dispensarul și baia publică.

Să se capteze izvorul dela marginea comunei și apa să fie condusă prin țevi până la Căminul Cultural, baie și școală. Pe acest parcurs s'ar face și trei fântâni publice.

Din banii ce rămâne se vor face fântâni de model.

CONTRIBUȚIA SERVICIULUI SOCIAL

La aceste lucrări vor contribui populația cu prestație în natură, iar Serviciul Social cu următoarele sume:

100.000 lei pentru baia din Bozovici.
75.000 lei pentru Căminul Cultural disp. și baie în Dalboșeț.

65.000 lei pentru Căminul Cultural cu disp. și baie în comuna Prigor.

50.000 lei pentru baia din Prilipeț.

100.000 lei pentru terminarea Căminului Cultural a dispensarului și băii din Rudăria.

Serviciul Social a mai prevăzut pentru plasa Bozovici și următoarele sume:

100.000 lei pentru Căminul Cultural cu baie publică și dispensar în comuna Borloveni-Vechi.

100.000 lei pentru Căminul Cultural cu baie publică și dispensar în comuna Pătas.

50.000 lei pentru Căminul Cultural cu baie publică și dispensar în comuna Bănia.

50.000 lei pentru Căminul Cultural cu baie și dispensar în Gârbovăț.

50.000 lei pentru Căminul Cultural cu baie și dispensar în Moceris.

50.000 lei pentru Căminul Cultural cu dispensar și baie în Borloveni-Noi.

10.000 lei pentru podul dela Prigor la Pătas și Borloveni.

Din aceste sume populația își va fabrica cărămizi sau își va procura materialul necesar construcțiilor proiectate.

MEDICII ȘI SURORILE DE OCROTIRE ȘI AGENȚII SANITARI, CARI LUCREAZĂ ÎN PLASA BOZOVICI

Plasa Bozovici, cere două circumscripții medicale, una cu sediul la Bozovici, condusă fiind de d. dr. Ruva și a doua la Dalboșeț cu d. dr. Balica. D-lor sunt ajutați deocamdată, de doi medici militari străjeri, repartizați la Rudăria și Bănia.

Inspectoratul sanitar, depune toate stăruințele ca să facă o circumscripție medicală și la Prigor.

Pentru asistența socială, au fost concentrate în plasa următoarele surori de ocrotire:

Popov Tamara, Bozovici; Aculov Elena, Dalboșeț; Voina Elisabeta, Prigor; Bornuz Emilia, Prilipeț; Nadai Valeria, Lăpușnicul-Mare; Spinei, Rudăria; Nistor E., Șopotul-Vechiu.

În fiecare comună din plasă va funcționa și 14 moașe, cari primesc un salariu de 1650 lei.

Plasa va mai primi și 6 agenți sanitari plătiți cu 2200 lei lunar. Ministerul a numit până la această dată pe Repeș Eugen, la Dalboșeț.

BIBLIOGRAFIE

Dr. Petru Rezuș: „Tradiția dogmatică ortodoxă”. În 310 pagini, părintele profesod Dr. Petru Rezuș de la Academia teologică din Caransebeș, tratează cu multă metodă științifică, una din cele mai importante probleme teologice. Studiul, prin noutatea expunerii, prin cei 200 autori consultați, prin stăpânirea subiectului și prin stilul ales, trece în rândul celor mai valoroase lucrări din acest domeniu.

Vom reveni cu o recenzie.

Tot de sub teacurile tipografiei Diecezane din Caransebeș, vor apare în curând:

I — „Cosmogonia biblică și teoriile științifice” un documentat studiu teologic al părintelui profesor dela Academia teologică din Caransebeș Iova Firca.

II — „Anuarul diecezei Caransebeșului” în mult așteptat istoric al eparhiei, redactat de d. consilier cultural diecezan, Nicolae Corneanu, cunoscut cercetător al trecutului nostru bisericesc.

III — „Răsvrătirea” poemul istoric în versuri, în trei acte, al dlui Iosif Titel, jucat cu mult succes pe scena teatrelor din Caransebeș și Lugoj.

Zilele trecute a apărut, în colecția gazetei „Reșița” de sub direcția dlui George C. Bogdan, „Incrustări în bancă”, frumos volum de schițe și nuvele, semnate de Aurel D. Bugariu.

Uniforme și Articole F. R. N.

cu prețuri convenabile la croitoria și ceaprazăr a

T. I A N C U

T-șoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

LUNI 31 IULIE

Ortodox: Sfântul și dreptul Eudochim.
Catholic: Sfântul Ignățiu de Loyola (+ 1556).

Farmacile de serviciu: Circ. I: Blumbea Str. 10 Mai 5. — Circ. II: Schul, Str. Manșal Joffre 4. — Circ. III: Keller, Bul. Carol 27. — Circ. IV: Ungvary, Str. Freyer. — Circ. V: Kövály-Chioreanu. — Fratelia Panajoth. — Freidorf: Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELORE:
Duminică 30 și 31 Iulie:

Capitol: „Sânge de cazac” Akim Tamir și Francis Farmer.

Scala: „Minunea minunilor” revistă, Frații Ritz.

Corso (fost Rivoli): „Ultimatum”, film francez cu Erich von Stroheim și Dita Parlo.

Apollo: „Ramountcho, fiul păcatului” film francez cu Louis Jouvet, Madeline Ozeray și Francoise Rosay.

Atlantic: „Valetul de cupă” și „Flacăra tinereții”.

Radio

LUNI 31 IULIE

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuu rea concertului dimineții (discuri), Sfatul pentru gospodine. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sfatul medicilor Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.08: Concert de prânz, Orchestra Petrică Moșoi: Cântecelor mele, romantă de Eliza Petrescu; Două cântece naționale de Nicușor Preșcu. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului: Ce-ai făcut de inima mea, tango de Paraschivescu; Mi-a cântat un rus din balalaică, tango de Vasilescu; Ca rotogoașele de fum, slow de Roman. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moșoi: Bagă Doamne luna'n nor și Cântă puil cucului de Brediceanu; S'a dus amorul, romantă de Calkowsky; Te-am ertat boston de Stiploșek; Două învățite din Făgăraș; Trei fete am iubit, tango de Nello Manzatti; Două învățite dela Sibiu și Căntăc de așteptare; Romanțe și Arii românești. Ora 15.10: Actualități. Ora 19: Ora, Mersul vremii. Ora 19.02: Cronica literară. Ora 19.17: Muzică de cameră (discuri). Ora 20: Oaspetele domnești de odinioară de Alex. Iordan. Ora 20.15: Suite franceze (discuri). Ora 21: Gogu Bădulescu (bariton): Prologul din „Paiațe” de Leoncavallo; Arie din „Traviata” de Verdi; Cavatina din „Bărbierul din Sevilla” de Rossini; Sergentul, baladă de Th. Fuchs. Ora 21.25: Sonata „Kreutzer”, de Beethoven (discuri); (pian și vioară: Hephizi Bach și Jehudi Menuhin). Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică de dans (discuri). Ora 22.30: Muzică italiană ușoară (discuri). Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei „Cires” transmis dela restaurantul „Vișoiu”; voce: Jean Moscopol. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba germană și italiană.

Mica publicitate

La Internatul Reuniunii Femeilor române, Piața Tebea 1, se caută pentru imediat angajare un om de serviciu căsătorit fără copii. Se vor anunța între orele 12-13.

PROFESOARA DIPLOMATĂ prepară în ore particulare limba germană, engleză, franceză, latină, greacă și română, deasemenea și stenografia română și germană. Circ. III, Bulevardul Carol I. No. 7, etaj II, usa 9. „Effen” curăță chimicește haine cu mașină modernă. Bulev. Carol 13.

Coiful bisericii

Duminică

„Nimeni în sine să nu se înșele: dacă cineva între voi gândeste că e înțelept în veacul de acum, să se facă nebun, ca să fie înțelept.”

I. Cor. 3. 18.

Un mare fabricant și filantrop trecu într-o zi cu un prieten al său pe lângă o mănăstire veche, a cărei frumusețe din trecut, acum era o ruină gata să se prăbușească. Oprindu-se prietenii la mănăstire și cercetându-i zidurile dărăpănate, fabricantul zise: „Mănăstirile s-a dărâmat, deoarece oamenii în timpul din urmă se rugau numai în ele, fără să lucreze; fabricile noastre vor avea în viitor aceeași tristă soartă, dacă în zilele oamenii muncitori, vor muncii numai, fără să se roage.”

Vorbele fabricantului filantrop, au un profund înțeles, întrucât acest adevăr s'a controlat peste tot și în atâtea rânduri, în lume. Dumnezeu când a făcut pe om, a poruncit: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și îl stăpâniți, prin ceace, a așezat pe om stăpân peste toate frumusețile lumii pământești. Dar când omul a voit să se facă mai înțelept asemenea lui Dumnezeu, s'a înșelat pe sine și a călcat porunca sfântă, atunci Creatorul, a adăugat: într'un sudoare feței tale îți vei agonisi pâinea cea de toate zilele.

Prin urmare, credința și munca, dintr'un început, au fost așezate, ca dogmă fundamentală în viața omenească. În acele locuri și timpuri când nu s'a respectat această dogmă, a urmat prăbușirea.

Ideologia României Renăscute, s'a inspirat din cuvintele lui Dumnezeu, punându-și în fruntea preocupărilor de viață: **credință și muncă**. Știrile săptămânii sunt tot mai bogate cu privire la școlile și cursurile de vară, presărate în multe localități din țară, organizate de Fundația Culturală Regală, Serviciul Social și „Astra”, în cari se instruesc, se muncește și roagă, ca pentru ziua de mâine, societatea românească, să fie din conștiință și convingere, la datorie.

Până acum un an această societate a trăit divizat și distanțat, dogma fundamentală a unei vieți solide și cu scururi de viitor: se ruga fără să se muncească, adică participa la rugăciune fără a o pune în practică, ori muncea fără să se roage, negându-se — printr'o viață limitată la zi, — esența și marele scop al ființei omenești.

Deci muncind și rugându-ne, nu ne vom înșela, pe noi și nici pe Dumnezeu. Strădaniile Serviciului Social și ale „Astreii” sunt binecuvântate de Dumnezeu.

Preot Traian Constantin

Primăria municipiului Timișoara trimite a doua serie de copii în coloniile de vară

Mercuri 2 August a. c. pleacă a doua serie de copii săraci în coloniile de vară de primăriei municipiului nostru. Seria se compune din 150 fete, împărțite în două grupuri a 75, unul mergând la Balciș, sub conducerea d-nei Maria Trandafir, și altul la Poiana Mărului sub conducerea d-nei Maria Teodor. Prima colonie are ca medic pe d. dr. Mușu, dela Centrul de ocrotire, iar a doua pe d. dr. Zbegan dela Spitalul de copii. Șederea în colonie este de 3 săptămâni.

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timișoara, Str. E. Minescu 5 (Casa Scherier)

Japonezii concentrează trupe la Canton

O nouă ofensivă japoneză în China de Sud

Hingkong, 30 (Rador). — În timp ce autoritățile navale japoneze interzic navigația pe râul „Gerlelor”, pentru toate vasele comerciale, numeroase transporturi aduc trupe dela Formoza la Canton. Efectivele sunt evaluate la două divizii.

Cercurile chineze afirmă că această sosire de întăriri este datorită unui atac

iminent al forțelor chineze contra Cantonului.

Pe de altă parte, în cercurile informatice se crede că trupele japoneze pregătesc o nouă ofensivă în China de sud.

Inercarea de debarcare a trupelor japoneze în delta râului „Perlelor” a fost dejucată de francitorii chinezi.

Avionul în care se afla ministrul englez al aerului a aterizat forțat din cauza furtunii

Londra, 30. — Avionul pe bordul căruia se afla sir Kingsley Wood, ministrul aerului, care se ducea la Belfast și a fost surprins de furtună, a reușit să aterizeze forțat, cu toată vremea rea, lângă localitatea Kirby în Furness, din

Lancashire, la ora 19.10 — ministrul este teafăr și nevătămat.

Ceilalți ocupanți ai avionului au suferit unele contuziuni.

Avionul a fost ușor avariat.

Terroriștii irlandezi pregătesc un atentat împotriva Parlamentului

LONDRA, 30 (Rador). — S'au luat măsuri severe de precauțiune în jurul clădirii Parlamentului pentru a se preveni orice încercare de atentat din partea irlandezilor, în semn de protest contra intrării în vigoare a legii pentru re-

primarea actelor de violență, care a primit Vineri aprobarea Regelui.

Gărzile polițienești au fost dublate. Contrar obiceiului, nimeni nu va fi admis să viziteze palatul Parlamentului.

Cancelarul Hitler a revenit brusc la Berlin

Berlin, 30. — „Havas anunță că cercurile politice precizează că Cancelarul Hitler s'a înapoiat la Berlin pentru a studia afacerile curente. Führerul a avut Vineri o întrevvedere cu d. Ribbentrop, ministrul externelor. Pe de altă

parte aceleași cercuri arată că vizita pe care lordul Kemsley a făcut-o Cancelarului la Beyreuth, n'are nicio importanță politică, deoarece ea a fost o simplă vizită de politeț.

Curios accident de vas în timpul turnării unui film

Pe vasul avariat se aflau actorii germani Emil Jannings și Werner Krauss

TINEMEUNDE, 30 (Rador). — În cursul luării de fotografii pentru filmul „Ultimul apel” în rolul principal fiind Emil Jannings, s'a produs un accident senzațional. O bombă a făcut explozie în imediata vecinătate a vaporului Reichel, care figurează în film sub numele de „Königin Luise”. Explosia a provocat o mare spărtură în peretele vasului pe unde a început să patrundă apa. Vaporul la bordul căruia se aflau toți artiștii printre cari Emil Jannings, Krauss, Sieber și alții s'a aplecat într-o parte. Ocupanții au putut fi însă trans-

bordați cu ajutorul bărcilor de salvare ale torpiloarelor, care iau parte la turnarea filmului. Nici o persoană n'a fost rănită. Vasul școală de artilerie „Bremse” care în film are rolul crucișătorului englez „Amphion” a luat deasemeni parte la lucrările de salvare. Crucisătorul „Amphion” se știe că a fost scufundat la 5 August 1914. la gurile Tamisei cu ajutorul minelor puse de vaporul „Königin Luise”, Vaporul „Reichel” a putut fi în cele din urmă remorcat și dus în docuri unde a început imediat lucrările de reparații.

Un ministru englez al propagandei

Cum comentează presa germană declarațiile dlui Samuel Hoare

Berlin, 30 (Rador). — „Völkischer Beobachter”, comentează declarațiile făcute Vineri seara de sir Hoare Samuel, în Camera comunelor, cu ocazia adoptării proiectului înființării unui minister al informațiilor. Ziarul relevă declarația lui Samuel Hoare, anume că acest minister nou și-a asigurat colaborarea unuia dintre cei mai de seamă propagandiști din timpul marelui războiu și termină prin a afirma că propaganda britanică va avea să țină seama de contra ofensiva germană, care este

mai energetică, mai abilă și mai rodnică decât a fost propaganda britanică în timpul marelui războiu.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” scrie: Constatările dlui Samuel Hoare în Camera Comunelor, lasă să se înțeleagă că guvernul din Londra se pregătește să reediteze campania dusă de lordul Morchcliffe, în timpul marelui războiu și că noul minister și-a asigurat serviciul unor experți care să facă anchete în străinătate.

Bogrács gulyás...

Orice s'ar spune, le merge bine, prea bine chiar, minoritarilor noștri. Li-am asigurat libertăți, în un avans, pe care nici dânsii, dar mai ales neamurile lor de peste graniți, nu par a-l ști aprecia. Pentru precizare, e bine să exemplificăm o mică comparație, pe care o trecem pe hârtie, fără nici o rea intenție.

Mai ales în ce mă privește, nu cred că se existe minoritar pe aceste meleaguri, care să își poată reproșa o atitudine minoritaro-fobă.

Despre minoritari, ni-am impus o semnificativă conduită... nihil nisi bene.

Să revenim însă la comparația despre care am amintit. — Se știe doar, că mai deunăzi, amicii noștri dela Budapesta au hotărât închiderea școlilor românești de pe teritoriul recent luat dela Slovaci. Aceasta s'a petrecut exact în același timp, când, aici, la Timișoara anume în strada Tigrului, se servea nestingherit, faimosul „Bogrós Gulyás”, unei adunări care a consumat nici mai mult, nici mai puțin, de 642 porții.

Un fapt divers, un fapt banal — și totuși ce profund talmăcește deosebiriile dintre felul de a se comporta două nații

Lângă cazanul cu ciorbă națională a ungurimii, unde se îmbulzeau semnificativ cei peste șase sute de cetățeni români de naționalitate maghiară, se stabilesc oarecum gastric, felul cum sunt interpretate libertățile cetățenești, aici, la noi — în timp ce la megafon, Radio Budapesta, anunța închiderea școlilor românești.

La cele 642 porții de „Bogrács gulyás”, lipseau — și ce bine ar fi fost să fie prezenți observatorii — diplomații și ziaristii străini, să guste și să aprecieze izul românesc al libertăților, cari plătesc ingratitudea Budapestei.

Și totuși, nu credem să se fie simțit bine lângă cazanul public, în jurul căruia se îmbulzea până la încăierare, o lume destul de pestriță. Căci, un martor ocular ne povestește că era o deosebire stridentă între disciplina dela întrunirile șvabești și acestea, care se zice, că ar fi fost o imitație nereușită.

Regretăm insuccesul dumnealor, sub acest raport. Și — să ne creadă — le dorim sincer, pentru viitor, o adevărată și tichnită „poftă bună.”

C. M.-L.

PARASTAS PENTRU AUREL COSMA

Timișoara, 30. — Azi, la biserica romano-ortodoxă din Fabrică se va oficia după liturghie un parastas întru pomnirea memoriei lui Aurel Cosma, care, cu 8 ani în urmă, a trecut în lumea vecinicii.

Rudele, foștii lui prieteni și cunoscuți, vor pleca după parastas la cimitir pentru a aduce un omagiu postum celui ce a fost una dintre cele mai reprezentative figuri ale Banatului.

Într'adevăr, în epoca de lupte naționaliste dinaintea de războiu, activitatea sa publică a fost în strânsă legătură cu soarta poporului român, numele său înfățișându-l acolo unde se cerea curaj, muncă și pricepere. Articolele sale, publicate în gazetele din acea vreme, ne dau dovada unui real talent, ne oglindesc în același timp toate frământările din epoca premergătoare actului unirii, timp îndelungat fiind președintele partidului național român.

Aurel Cosma, ca prefect și ministru mai târziu, s'a inspirat din același naționalism, cheltuiindu-și toată energia pentru apărarea intereselor populației bănățene.

La mormântul lui cuvine-se vă ne plecăm smeriți fruntea, zicându-i un creștinesc: odihnească în pace.

Bine și ieftin se poate mânca la **Grădina Restaurantului Teatrului de vară** cu cele mai delicioase băuturi gustoase și răcor toare.
Anteprenori: **Moruzzi și Hambek** în **Băile Herculane**. Telefon: 22.

Lămuriri despre Serviciul Social

Căminul Cultural Județean

Într'un articol publicat în Nr. 1 al ziarului Dacia, domnul Prof. Tr. Toplicianu inspector al Regionalei Timiș a Serv. Soc. a arătat rostul Serviciului Social și că această instituție autonomă are drept organ muncă pentru ridicarea satelor și a orașelor, Căminul Cultural.

Dacă știm că la sat ori la oraș, Căminul Cultural este — va trebui să fie — cea mai de seamă instituție obștească, prin faptul că prin Cămin și unificând activitatea organelor de Stat și sociale în vederea dezvoltării armonice:

- a culturii și întăririi sănătății;
- a culturii și punerii în valoare a muncii naționale;

- a culturii minții sufletului și a conștiinței naționale — și prin urmare, prin tr'o singură conducere la o unitate de lucru a tuturor. — să vedem, ce este Căminul Cultural județean?

În legea Serviciului Social se spune: „În vederea îndrumării Căminelor Culturale dintr'un județ, se alcătuiește Căminul Cultural județean, prin federalizarea Căminelor sătești și orașenești din acel județ.”

În cartea recent apărută în colecția Fundației: „Tălmăcirea Regulamentului Căminelor Culturale. Domnul Dr. Tr. Popu scrie: „Căminul Cultural județean trebuie să fie cea mai reprezentativă instituție din Capitala județului către care se vor îndrepta cu toată încrederea — prin Căminele Culturale — întreaga lume a satelor și orașelor, cu problemele ce le frământă și la cari așteaptă o soluționare fericită”.

Să definim în alt mod Căminul Cultural județean?

Nu găsim o justificare. „Sunt lucruri pentru care nu există decât un singur mijloc de a le pricepe: acela de a ține apropiat și trăi” spune un confrate în revista Căminul Cultural.

Într'adevăr, ce definiție mai cuprinzătoare decât să vezi preoți, învățători și chiar țărani, venind la Căminul Cultural județean, cu cereri de a se înființa Căminul în satele lor; de a li-se reglementa munca izolată a individualităților și a diferitelor societăți; de a conlucra cu aceste Cămine, ca prin întocmirea unui program potrivit împrejurărilor locale și regionale, cât și îndrumărilor conducerii Serviciului Social să se urmărească zi de zi, ridicarea sanitară, economică și culturală a satelor.

Lumea dela sate este atât de dornică de propășirea lor, că nici nu se poate descrie.

Dăm spre ilustrare câteva extrase din fapoarte, primite la Cămin. județean.

„Am ales comună model — ne spune Pretorul Plasei Periam comuna Felnac, unde urmează să ne concentrăm toată atenția” și iată prin ce mijloace înțelege acest pretor împreună cu sătenii, să îmbunătățească starea economică: pe lângă ocupațiunea obișnuită de „însămânțarea păioaselor sătenii trebuie să se ocupe cu „creșterea și îngrijirea porcilor și a vitelor de rasă, de aceia sătenii au adunat banii necesari pentru înființarea unei stațiuni de simultanizarea porcilor, apoi au creat un fond prin care cumpărându-se 25 scroafe de rasă, să le predăm în folosință a lor 50 locuitori, cari vor fi obligați să le crească sub controlul Căminului”, și spune mai departe: „când aceste scroafe vor ajunge să dea spor fiecare locuitor căruia i-am predat spre creștere una din scroafe, este obligat a ne da din primii purzei o bucată Căminelor, iar una ori două să le îngrășe pentru export.”

Nu este oare un exemplu clar, că acești oameni, prin ei, tind la o mai bună stare economică.

Evident că acest fel de Cămine să fie nu numai încurajate ci și ajutate în scopul pe care-l urmăresc.

Semnălăm un caz tipic, unde prin ajutor potrivit, se poate realiza o îmbogățire a unui sat.

Tot din plasa Periam, în frunța comună românească Secusigiu acolo, „există o cooperativă de valorificarea lubeniței, unde anual se invagonează pentru

străinătate 2—300 vagoane lubeniță, cooperativa neavând capitalul necesar de 7—8 milioane lei, întreg exportul îl face trei jidani din Arad.”

Ni-se dă și soluția: „Credem a ști că cooperativa centrală prin delegații lor în armonie cu cooperativa din loc ar pu-

Cronica științifică

Apăsând pe un buton

oricine poate repeta experiența asupra naturii luminii

la Palatul Descoperirilor din Paris

— Dela corespondentul nostru —

Natura luminii este una din enigmaticele puzzle fizicienilor. Newton o asimila unei emisiuni de corpuscule; Huyghens o asemăna unor unde analoage u acelea ale sunetului. La mijlocul secolului XIX, descoperirile optice fizice, în special teoria lui Fresnel asupra fenomenelor de interferență și difracțiune, ca și măsurarea vitezei luminii în aer și în apă, făcută de Foucault, au arătat caracterul periodic al fenomenelor luminoase și fizicienii considerau ca definitiv ruinată teoria emisiunii.

Descoperirea razelor catodice, apoi cea a radioactivității au dat o nouă vigoare teoriei emisiunii. Numeroase experiențe dovedeau existența electronilor în special cari au perfect caracterul unor corpuscule materiale lansate cu o mare viteză, a căror traiectorie este deviată când le supunem unor forțe. Experiența lămpilor de T. F. F. este o experiență banală a acestui efect datorit forțelor electrice acționând asupra corpusculilor emise de un filament încălzit. De altă parte faimosul fenomen anunțat de Einstein, a devierii razelor luminoase, emise de o stea, la trecerea lor în vecinătatea soarelui, se poate enunța spunând că lumina are greutate și astfel constituie o nouă prezență în favorul teoriei emisiunii.

Două ordine de fenomene se găseau deci în prezență: acelea ale domeniului optice fizice conduceau la teoria undulațiunii, acelea ale domeniului radioactivității la cea a emisiunii. Louis de Broglie a reușit să emită o ipoteză care restabilește armonia fizicii și împacă aceste fapte, în aparență contradictorii.

Ipoteza fundamentală a mecanicii ondulatorii constă în a admite că mișcarea oricărei particule materiale este de nedespărțit de producerea unei unde a cărei lungime depinde de masa particulei și de viteza ei. Ipoteza această are un caracter cu totul abstract: fizicienii de acum cincizeci de ani își reprezentau spațiul ca umplut cu un eter foarte vecin de solidele conține pe cari le cunoaștem; totuși acest eter era incompresibil și capabil numai de deformări prin alunecarea păturilor succesive, ca o grindă care lucrează la foarfecare. Este imposibil să dai o schemă analoagă a spațiului mecanicii ondulatorii. Fizicienii actuali au renunțat să-și închipuie natura lucrurilor, care pare inaccesibilă spiritului nostru și tot ce se cere unei ipoteze, după ideile lui Henri Poincaré, este să dea o explicație unică pentru un cât mai mare număr posibil de fapte cunoscute și mai ales să permită descoperirea unor fenomene noi.

Această din urmă sancțiune nici nu i-a lipsit mecanicii ondulatorii. Fiindcă mișcarea fiecărei particule este de nedespărțit de producerea unei unde, periodicitatea acestei unde trebuie să poată fi arătată prin experiențe de difracțiune. Acest lucru a fost realizat pentru întâia oară în 1926, de către fizicienii americani Davisson și Germer și de către fizicianul englez G. P. Thomson, cari au dat astfel o verificare eclatantă a ipotezei lui Louis de Broglie.

Această experiență, care cerea acum 13 ani fizicienii savanți, este realizată în fiecare zi la Palatul Descoperirilor, grație unui dispozitiv imaginat de dl. J. J. Trillat, profesor la Facultatea din Besancon.

Ca și pentru experiențele de acum 13 ani, particulele alese sunt electroni: ei sunt emiși de un filament încălzit, ca în lămpile de radiotelegrafie; li se imprimă o viteză bine cunoscută, supunându-i unui câmp electric creat de o diferență de potențial de oca 50.000 Volți. Se realizează un fascicol foarte desăfăcut făcând să treacă electronii prin două găuri făcute în niște plăci cari închid capetele unui tub lung de 20 cm. Acest fascicol cade pe un ecran fluorescent. Întregul aparat, care necesită pentru funcționare un vid foarte avansat, este închis într'un mare bec de sticlă analog cu acela cari se folosesc la televiziune. Fundul becului formează ecran fluorescent circular și se vede formându-se un punct central luminos, în prelungirea axei celor două găuri prin care trece snopul de electroni.

Pentru a arăta unda care întovărășește emisiunea de electroni, se folosește procedeul care a servit la difracțiunea razelor X. Se face să cadă fascicolul pe o placă de 0,05 micron*) grosime, din platină bătută, exact pe un cristal unic de platină, și cărui atomi formează un ansamblu de puncte regulat distribuite în spațiu. Fiecare din aceste puncte devine, sub efectul fascicolului, o sursă secundară de electroni. Undele ce întovărășesc aceste emisiuni având ca origine punctul în care fascicolul lovește cristallul, pot să interfereze. Se arată cu ușurință că în general efectul total al acestor surse secundare este nul într'un punct al spațiului, dar că există direcții privilegiate în cari acțiunile tuturor punctelor sunt concordante. În consecință, fascicolul care cade pe placa de platină iese din aceasta sub forma unor raze regulat repartizate în spațiu, cari vin să formeze puncte luminoase pe ecranul fluorescent.

Deși aparatul a fost montat odată pentru totdeauna și a fost sudat ermetic după facerea vidului, s'au păstrat mijloacele necesare de reglaj. Astfel filamentul emițător de electroni este purtat de un lung tub flexibil de sticlă. Șuruburi de presiune, cari acționează asupra tubului acestuia, permit aducerea filamentului exact în prelungirea axei găurilor prin cari snopul de electroni trebuie să treacă. La fel p'aca de platină poate să fie ușor mișcată din loc, pentru a găsi cristallul unic pe care să cadă snopul.

Vizitatorii Palatului Descoperirilor, apăsând pe un buton, pun în acțiune încălzirea filamentului și procedează ei înșiși la facerea experienței celebre. Curentul este automat tăiat după 10 secunde și aparate automate ocolesc ca să fie pus din nou înainte de a trece un repaus de două minute. Se evită astfel o încălzire excesivă a dispozitivului.

(C. I. D.)

Georges Brichard

*) Un micron e a mia parte din milimetrul.

tea să cumpere tot produsul de lubeniță din Secusigiu, cu un câștig formidabil. Imi veți pune întrebarea de ce? Răspunsul este simplu, jidanii cumpără un kgr de lubeniță la începutul anului, respectiv sezonul de lubeniță, cu 3 lei, care-l vind cu vagonul 40 lei un kgr. mai târziu (și cumpără 1 kgr. cu 1—1½ Lei pe care îl vind cu 20 kgr, iar în mijlocul sezonului cumpără un kgr, cu 30 bani și îl vind cu 4 lei. Vedeți cum — spun pretorul cu amărăciune — bogăția țării nului român valorificată de jidani ce va loare are în străinătate. Bogăția țării nului român, ar trebui valorificată, prin cooperativă română.”

Dar să nu să creadă că lumea satelor este preocupată numai de problemele materiale.

La o adresă a Căminului cultural județean prin care ceream o descriere a satelor, bo și a ni-se da totodată sugestii pentru îndreptarea relor de cari suferă satele, ur ne răspunde — între altele — următoarele, Pretorul din Plasa Centrală a Timișoarei:

„Cu onoare Vă comunicăm, că starea sanitară a populației în general este multumitoare. Cea mai mare nenorocire însă ce s'a abătut asupra poporului nostru din Banat este sistemul de un copil sau nici unul, în urma acestei rele, populației din comuna Moșnița din an în an scade, iar comunele Urșeni și Ghiroda, aproape sunt majorate de unguri. Până când înainte de războiu, în Plasa Centrală Ungurii erau o minoritate neînsemnată, azi numără 13.000 suflete față de 17.000 Români.” Propune: „a se veni cu o lege specială în Banat, stabilindu-se că averea acelora cari mor fără succesori direcți să nu treacă asupra rudeniilor ci asupra Statului, care va coloniza pe acest teren familii cu mulți copii.”

Ce face Căminul Cultural județean în asemenea cazuri și'n altele similare?

Își dă toată silința, făcând toate sfârșirile legale pentruca satele din cuprinsul său să aibe puțințele morale și materiale de a se ridica în toate direcțiunile vieții lor”, și, intervine la forurile competente, pentru directă și eventual imediată soluționare a cauzelor.

Ce mai lucrează Căminul Cultural județean?

Căminul Cultural jud., — ca și Căminul Cultural sătesc s'au orașenesc, — este o unitate județeană de înfăptuire și lucru al Serv. Social, care, pe lângă că lucrează cu fiecare Cămin Cultural, sătesc la întocmirea programului de activitate ale acestora, supravegând, îndrumând și însușind activitatea lor, mai are și o activitate a sa proprie:

Organizează cursuri și școli țărănești. Pune la cale înființări de Cămine;

Alcătuiește expoziții, concursuri între Cămine;

Intocmește o asistență medicală și juridică în Capitala județului, și altele.

Având secții de împărțirea muncii. Căminul va avea o muncă a sa proprie, pe care pentru a și-o putea îndeplini conștiincios, recurgem la o colaborare cu toate instituțiile județene.

Căminul Cultural județean — prin urmare, — este un organ nu numai de difuzare a doctrinei Serviciului Social, de supraveghere și de îndrumare a Căminelor sătești, nu e numai un sfătuitor și nu se preocupă numai de conferințe educative, ci, prin activitate vie, creatoare, practică, nizește prin toți „cetățenii luminați”, ai județului, la ridicarea satelor din județ.

Grigore Miu

Cel mai teribil flagel al omenirii

Cancerul în România

Românii sunt mai puțin atinși decât oricare alt grup etnic
Județul Timiș-Torontal duce recordul mortalității prin cancer

Timișoara, 30. — Natalitatea extraordinară care se înregistrează în România (cu o vorba de ținutul Timiș) ar asigura țării noastre un sursă anual de populație de 3—400.000 suflete, dacă n'ar fi mortalitatea atât de ridicată. Din păcate, progresul civilizației și igienei se manifestă la noi numai la scăderea natalității, mortalitatea rămânând staționară în jurul proporției de 20 morți pe an la o mie de locuitori. Este un fenomen destul de grav acesta pentru ca să fie urmărit cu băgare de seamă.

Contribue la acest dezastru demografic mortalitatea infantilă exagerată, dar și bolile sociale de tot felul. Deosebit de interesant este să vezi de aproape o boală teribilă, care furnizează statisticilor de mortalitate din lumea întreagă un element de permanentă îngrijorare. Vorbim de cancer, sau tumorile maligne — cum se numește boala în terminologia științifică.

În țările de civilizație veche cancerul este cauza cam la 12-13 la sută din decese. Elveția are 13,06%, Anglia 12,59, Norvegia 12,48, Germania 12,39. Calculat pe numărul locuitorilor, mor de cancer în aceste țări cca 130—154 pe an din 100.000 de locuitori. Acest procent ridicat, impresionează cu atât mai mult autoritățile sanitare din toate țările, că reducerea lui nu s'a reușit prin nici un mijloc. Împotriva, mortalitatea cauzată de cancer arată o tendință de creștere cu îmbătrânirea progresivă a populației (datorită natalității reduse) din aceste țări.

România la locul ultim

Comparând statisticile de mortalitate, facem constatarea îmbucurătoare că România are cea mai redusă proporție de cancer din toată Europa. Față de cele 12—13% a țărilor din Apus și față de 6—8% a țărilor vecine, în România se înregistrează abia 2,08% morți de cancer din totalul deceselor, sau 41,9 morți pe an la 100.000 locuitori! Este atât de frumos acest lucru încât specialiștii în materie n'au vrut să creadă în realitatea lui. Au învinuit organele inferioare administrative că nu înregistrează toate decesele prin cancer ca atare, ci indică alte cauze de boală.

Evident, se va întâmpla și acest lucru în unele regiuni înapoiate sub raport igienic, însă e semnificativ că nici județul Timiș-Torontal, care duce recordul mortalității prin cancer, cu 86,4 decese la 100.000 locuitori, nu atinge proporția țărilor comparabile cu el ca nivel cultural.

Cine moare de cancer

Institutul nostru Central de Statistică, condus cu ața destoinicie de d. Sabin Manuilă, publică regulat date prețioase asupra mișcării demografice în România. Le-am folosit din belșug în acest reportaj, ca și comentariile experților al d. Dr. D. C. Georgescu, directorul Biroului de Studii al aceluiași institut, publicate mai întâi în „Analele Institutului Central de Statistică.”

Reiese din aceste date că mortalitatea din cauza cancerului diferă după regiune, după naționalitatea etnică, după sex, după vârstă — fiind sensibil mai mare la oraș decât la sat.

Lăsăm să vorbească cifrele în elocvența lor fără artificii: Cea mai mare mortalitate canceroasă dintre provinciile istorice o are Banatul, cu 55 morți la an pe 100.000 locuitori la sat și 122,8 la oraș. Cea mai mică, Dobrogea cu 13,5 la sat și 54,3 la oraș. Media pe țară este 28,8 și 93,4.

Mortalitatea pe grupuri etnice

Românii sunt cel mai puțin atinși de

cancer: 28,5 la sate (în Banat 35,9); Crișana-Maramureș 38,2; Oltenia 19,5), iar în mediul urban 87,6 (în Banat 100,6). Media pe țară la Români este 37,8 morți de cancer anual pe 100.000 locuitori.

Ungurii au 74,4 medie pe țară; la sate 59,3, iar în mediul urban 112,2.

Germanii pe țară 97,1; în mediul rural 83,7, în mediul urban 136,9.

Evreii au cel mare procent: pe țară 125; la sate 72,5, iar în mediul urban 149,2.

Această cifră, care e sensibil aceeași, ca cea a popoarelor apusene de veche civilizație, este coroborată prin statistica pe religii: locuitorii de religie mozaică mor anual de cancer în România 122,7 pe 100.000 locuitori (72,2 la sate și 145,5 la orașe). E interesant de semnalat că cea mai ridicată proporție de mortalitate prin cancer au mozaicii în orașele din Banat (182,6).

Cauza cancerului

Ne oprim aci, pentru a trage anumite concluzii. Se știe că știința medicală e încă departe de cunoașterea exactă a cauzelor cancerului. Până și literații au emis ipoteze asupra acestui mister. Scriitorul francez Léon Daudet (e drept că el însuși medic) a prezentat de exemplu o seducătoare teorie asupra „războiului celular.” Celulele diferitelor organe ar intra în conflict armat, iar ravagiile luptei lor ar fi ceea ce numim cancer.

În orice caz, se crede că ar exista „regiuni de cancer” și predispoziții rasiale pentru cancer. Nu mai puțin probabil există feluri de viață, alimentație, băuturi — cari favorizează dezvoltarea tumorilor canceroase. Variația cifrelor da-

te mai sus dovedește aceasta: Românii, trăind în anumite regiuni mai ales, într'un anumit fel, sunt mai puțin expuși la teribila moarte prin cancer decât celelalte națiuni conlocuitoare.

Femeile și bătrânii mor mai mult.

Nu e nevoie să explicăm de ce femeile sunt mai expuse la cancer decât bărbații. Complicația organelor specifice sexului le predispun în mod evident la aceasta.

În ce privește vârsta, iată cifrele:

Între 0—24 ani mortalitatea canceroasă este aproape nulă: 1,2 la an pe 100.000 locuitori, pe țară întreagă. Între 25—34 este 10,2; la 35—44 este 47,3; între 45—54 e 130,9; la 55—64 este 218,5; 65—74 ani 281,2, iar peste 75 ani 323,8 morți pe 100.000 locuitori.

Concluzii liniștitoare

Lumea are obiceiul să se impresioneze la fiecare caz de moarte prin cancer întâmpiat între cunoscuți. Înadevar este groaznic să vezi stingându-se un prieten, atins de cancerul gâtului și deci condamnat la asfixie sau la moarte de foame! Dar când stai la masă cu cineva care urmează regimul omului bolnav de stomac? „Are cancer!” și se însinuiază otrava gândului în creier...

Am dat cifrele acestui reportaj ca să liniștim cititorii noștri măcar. Cancerul este o boală relativ rară în România. În anul 1937 au murit la noi în țară din cauza tumorilor maligne, 8609 persoane. În 1938 statistica a înregistrat 8903. Chiar dacă cifrele acestea ar fi mult inferioare realității, proporția din totalul deceselor — care e cca 380.000 pe an, nu justifică deloc alarma!

Nic. Ivan

Dela Curtea Locală Administrativă

Pensionarii și podurile Aradului

Pentru trecerea peste podurile care leagă Aradul cu Aradul nou și Cetate, primăria municipiului Arad percepe anumite taxe care de altfel sunt recunoscute ca legale. Scutiți de aceste taxe erau funcționarii și pensionarii fără deosebire. În 7 Octombrie 1938 primarul municipiului Arad a dat o decizie prin care o modificat art. 5 din regulamentul taxelor pentru trecerea podurilor. Modificarea a fost făcută în sensul că scutirea să se acorde numai funcționarilor dela serviciul drumurilor și pensionarilor fără avere.

La această decizie a primăriei Aradului, mai mulți pensionari ai Statului în frunte cu d. dr. Aurel Crișan avocat pensionar al Statului, a făcut o cerere către municipiul Arad solicitând scutirea de taxe. Cererea le-a fost însă respinsă, ceia ce i-a îndemnat pe petiționari să se adreseze unui for superior, Curții Locale Ad-tice, printr'o acțiune. Judecându-se eri speța la Curtea locală din Timișoara în complexul d-lor dr. Titus Olaru, dr. Tibertiu Haneș și dr. Emil Botis, s'a dat sentința de anulare a deciziei Primăriei municipiului Arad prin care se modificase art 5 din regulamentul taxelor de trecerea podurilor.

Pentru a releva importanța acestei

hotărâri amintim că Aradul nou este tot atât de apropiat și strâns legat de Arad precum sunt între ele cartierele timișorene Cetate, Iosefin, Fabric. Pentru pensionari este de mare importanță anularea deiziei municipiului Arad fiindcă acele taxe se percep de fiecare dată când se trece podul.

— Apartenență. Iosif Feldbrandt a solicitat Primăriei Municipiului Timișoara eliberarea unui certificat doveditor că la data de 1 Decembrie 1918 el a avut apartenența în Timișoara și între timp nu a optat pentru o altă naționalitate. Respingându-i primăria cererea, el s'a adresat Curții Locale ad-tive care a anulat decizia de respingere a primăriei obligându-o să elibereze certificatul solicitat.

— Concesionarea dreptului de fotografiat pe străzile și în parcurile Aradului s'a făcut printr'o licitație ținută în 22 Iunie a. c. când s'a adjudecat concesionarea firmei „Foto Parisien”. Primarul municipiului a refuzat să probe rezultatul licitației din cauza unor contestații introduse. La acest refuz firma „Foto Parisien” a înaintat acțiune dar ea a fost respinsă.

Cerșitorie și mizerie

Trecând pe stradă, prin parc, ori stând la cafeana, ești asaltat de cerșitori, bărbați, femei și în special copii, sdrențuroși și murdari, plângându-ți în față și cerându-ți leul.

Majoritatea acestor cerșitori o formează copii destrăbălați, sănătoși și voinici, dar cari nu vreau să lucreze. Având părinți care nu-și îngrijesc odraslele, acești paraziți ai societății fumează, beau și joacă diferite jocuri cu banii primiți dela trecători. Ei nu-și astâmpără foamea, ci lăncezesc și se dedau stricăciunii.

Cărciumele dela periferiile orașului și bogdele își recrutează clientela din rândurile acestor cerșitori. Banii adunați în timpul zilei dela trecătorul milos, nemernicii îi toacă în cărciume, pe țuică și tutun. Sunt fete între 8—13 ani care stând nopți întregi prin cărciume, cad în brațele oamenilor răi, practicând prostituția pe cea mai întinsă scară.

Și vina aceasta nu o au numai copiii, dar și părinții lor. Am văzut mulți părinți care nu lucrează nimic, ci își trimit copii să cerșească, aducându-le bani, mâncare și haine. Sunt părinți care-și bat copiii dacă nu vreau să cerșească și îi pun la cele mai crunte mizerii. Ne li-e rușine să-și batjocorească copii, impunându-le să bătătorească orașul cătu-ziulica, pentru a le aduce ceva. Ei, îi pândesc pe la colțuri e străzilor, îndemnându-i să oprească trecătorii și să le aducă de îndată banii.

Cerșitorii de azi vor fi mâine cei mai înverșunați anarhiști și borfași. Vor deveni pleava societății, roși de toate bolile.

Iată dar pe cine ajută trecătorul. Sprijinul lui este un ajutor și o îndrumare spre rău a acestor nenorociți.

Autoritățile și în special Societatea de Patronaj, au menirea să se îngrijească de acești nenorociți. Să-i concentreze în Institutul Societății de Patronaj, sau să facă ceva cu ei. Să le dea un mijloc de a trăi, învățând o meserie, ori lucrând ceva, căci în halul acesta nu mai pot fi lăsați. E prea multă durere și prea cruntă mizerie.

Longin I. Oprisa.

FATA

Comitelui de Comneat

Scriam eri despre averea tribunului Gritta din Roșia, care fusese confiscată de statul fostei ocărui. Urmașii tribunului, spre a-și astâmpăra conștiința, au petiționat azi resorturilor competente spre a răscumpăra acele bunuri în cari se odihnesc nu numai scumpe amintiri, ci și osemintele ilustrilor înaintași.

În legătură cu cele scrise de noi, un cunoscut avocat timișorean ne-a istorisit despre străbunicul său a cărui soartă post-revoluționară a fost tot atât de vitregă ca și aceea a lui Gritta.

Tatăl bunicii sale a fost mare boer cu titlul nobilitar de comite de Comneat, comitele Munteanu.

În epoca revoluționară el găzduise în casa sa pe Kosuth și i-a dat acestuia ajutoare în bani și oameni pentru susținerea hărțuitorilor. Dar ca urmare a înfrângerii lui Kosuth, slujbașii imperiali i-a pus foc conacului său din Comneat și i-au confiscat averea și pământurile, pe scama statului.

Bunica interlocutorului nostru, cât mai era ea în viață, că acum putrezește în cimitirul Fibișului, — își mai amintea de icoanele barbarei devastări a gospodăriei părintești. Ea era atunci de vro șapte ani. Un birș o ia sub aripa lui și o scapă, ca mai apoi să o ia de soție și fata comitelui Munteanu să devie soția fostului birș ajuns porcar în Fibiș, dar care murise primar al Fibișului, pe nume Boldureanu.

Iată erămee din trecutul nostru sbuciumat. Destinul amesteca viețile și rosturile înaintașilor după un ciudat capriciu, bătându-și joc de clasa noastră nobilitară. Oare vor putea urmașii să reabiliteze acel destin?

— a. h. —

MĂRTURISIRE...

Schiță de Dorel Dragoescu

Sala Curții cu Juri era ticsită de lume, iar în atmosfera îmbăcsită parcă plutea și sufletul mortului.

Se comise o crimă și lumea dornică de senzație își trimise delegații din toate straturile ei. Înșiruite în bănci, alături de bucătărească găseai pe cea mai de elită cocoană așteptând cu același neastâmpăr verdictul.

Judecarea procesului stărnise din nou urli și simpatii pentru tânărul medic Toma Damian autorul crimei. Abătut, cu cearcăne îngropate profund în orbite, acuzatul se frământa muncit de conștiință. Moralul îi era atât de zdruncinat, încât își provoca milă. Acel om așa de voinic, devenise în boxa acuzării o biată zdreanță mototolită. Cu fălcile încheștate tăcea la toate întrebările judecătorului. Tăcea fiindu-i frică de cuvintele, cari trebuia să le spună. Câte odată când părea decis să-și înceapă mărturisirea, privirile i-se fixau pe banca marturilor, la domnișoara Silvia Banu, în casa căreia ucise pe avocatul Adrian Banciu, apoi recădea în încordarea de mai înainte a nervilor zdrobiți.

Din clipea ochilor lui din nou pierdea dințea de-a mai trăi. În clipele acelea își dorea resemnat moartea. Ce mai putea aștepta dela viață?... Ce-i mai putea ea da, când i-a răpît totul?... Va tăcea, iar jurații îl vor condamna și se va sfârși totul fără ca cineva să-și știe chinurile cari l-au determinat să comită crima. De ce să ceară milă când lui singur nu-i mai era milă de el?

Ce rost mai avea să trăiască?...

Atunci apărui din negura gândurilor, o bătrână gârbovită — mamă-sa — care trăia din câștigul lui. Nu-o putea lăsa din nou satului fără de nicio încercare de-a se salva, numai spre a nu acoperi de rușine pe Silvia. I-se prăbușise în suflet totul, nu mai erau decât ruine, din cari presimțea că nu mai putea reclădi niciodată nimic, dar cu toate acestea nu își putea părăsi mama. Era bătrână și nu mai avea de trăit mult. Și câte nădejdi nu-și puseseră în el. De câte ori când era student — bătând zece de kilometri de drum, pe jos venea să-l aducă „un ban” și schimburi curate, Plinul desagilor ce-i aducea în cărcă, o gârbovise. Iar acum pentru un nenorocit de sentiment al lui să rămâie pe drumuri. Nu și dragostea lui de copil se deșteptă. Va vorbi. Va pleca cu ea în lume de va trebui să fugă de lume. Va munci, dar n-o va părăsi, dacă oamenii judecători îl vor putea înțelege.

O rază de soare scăpăta prin crucea ferestrii ca printre zăbrele de închisoare se opri în părul lui ud de sudoare mângându-l. Căldura plăcută se întinse pe o fâșie de lumină ca o cale între ei și libertate. Sala dispărui întregă în semi întunec. Nu mai vedea pe nimeni, decât gândul său mare cât un titan. Atunci se sculă în picioare și începu domol ca o tânguire, să-și destăinuiească zbulcimul întreg. Nu mai ascundea nimic.

Sala amuți dintr'odată, ca murmurul amurgitului.

Complectul și jurații se înconvoară, să fie parcă mai aproape de spusele lui. Grefierul îl urmărea, notându-i cuvintele pe hârtie. Toma Damian povestea în ritm de spovedanie:

— Mi-a fost cel mai bun prieten... Zece ani n'a fost vorbă rea între noi. L-am iubit ca pe un frate... Impreună am făcut școala, împreună ne-am împărțit amarul, la nevoi ne încurajam reciproc și mă dureau necazurile lui... După ce am terminat stagiul, eu la Spitalul Brâncovenesc, el la un avocat cu faimă din capitală, ne-am așezat în orașul nostru. Aici în pustietatea de provincie, eram vecinic nedespărțiți până apărui ea...

— Cine?... întrebă președintele.

— Domnișoara Silvia Banu.

Prin sală trecu un murmur ca o adiere pornită din senin.

— Continuați, i se adresă președintele din nou.

... Cât am iubit-o... Damian făcu pauză, timp în care își încercui strângându-și ca într'un clește capul în mâini... dar, nu știu ce voia... poate ne voia pe amândoi...

— Nerușinata, zise o voce din public.

— Liniște! aduse președintele la ordine publicul care începuse a murmura în șoaptă.

... Eu mă încredeam în Adrian și-i spusei cât o iubesc... el părea nepăsător. Nu mă întrebă nimic ca altădată. Atunci mă cuprinse bănuiala; nu cumva și el?... Nu-l puteam întreba fără ca s'o jicnesc pe ea. Ce era ea atunci, dacă și el?...

Dela un timp Adrian mă evita invocând pretextul că era ocupat. Îl vedeam adeseori pe stradă abătut și îngândurat. La început îl credeam, dar începură a murmura „voitorii de bine”. Totuși nu-mi venea să cred, cu toate că vorbele lor mi-au făcut să-mi tresară inima... Cum, tocmai el să treacă peste mine?... El la care țineam ca la un frate? De ce?... Dacă dragostea era mai

tare decât el și căzuse pe nesimțite, ce n'avea curajul să-mi spue și mă sacrii cam eu. De ce juca comedie cu sufletul meu?... Da comedie... Într'o zi eram cu Adrian la ea. Era încă frig și se însera din vreme. Se întunecase dar nu aprinse lumina. Ne plăcea mai bine așa.

Deschizând ușa sobei spre a mai arunca lemne pe foc, flăcările cari se jucau pe jărătec ne aruncă umbrele pe perete. Atunci Adrian parcă-l aud și acum, zise:

„Cine-ar mai putea intra și între ne vreedată?”

— Eu, întoarse ea vorba lăsând lemne din mână și prinzându-ne de păr, despărți umbrele de pe perete și se introduse ca un șarpe între capetele noastre. Atunci ar răs, dar mi-a fost râsul fatal...

Un suspin se desprinsese din adâncuri pornind domol în sală. Îl urmă niște șoapte înăbușite, apoi din public porni un murmur ca un zumzet de albine.

... În seara fatală trecând pe lângă casa ei, intrăi. Găsi și pe Adrian. Am răs și nu mai știu ce le-am spus, de și în sufletul meu plângeam. Cum tocmai Adrian? Oricine altul numai el nu. Pălaoarea amărăciunii se depuse pe fața mea. Îmi simți cerul gurei uscat. Tocmai el, și gândurile mi-se opriră năucite.

„Ce disc să pun la patefon”, mă întrebă pe mine Silvia. Eu nu știu ce-am răspuns. Atunci auzii: „Ce bine-i lângă tine”. Într'un târziu, cum stăteam cu capul plecat murcindu-mă, ridicai privirile... Atunci... și Damian întingând brațele se apăsă ca de-o stafie căzută prin p'afon; le-am prins o privire cu tălc, o privire prin care își băteau joc de mine, o privire care m'a ars prin inimă până la creier ca un junghiu, am văzut negru înaltea mea, parcă mă cufundasem într'un abis și inconștient am dus mâna la revolver, am tras și l-am ucis...

— De ce aveai revolverul la dumneata?, îi întrebă procurorul.

— Nu știu... ca ofițer în rezervă îl purtam mereu la mine. Oh!... dacă nu-l aveam, n'ași avea pe conștiință acum moartea lui. Dar așa a fost să fie...

Apoi se așeză mecanic ne mai având de adăugat nimic. Pacea se instăpâni iar de interiorul sălii. Nu se mai auzea nimic.

Într'un târziu descătușându-se din vraja spuselor lui, complectul se retrase în camera de deliberare recomandând juraților să fie drepti.

Toma Damian rămase pierdut cu privirile fixe în fundul sălii. C'ipele se scurgeau anevoie. Atmosfera apăsa greoi asupra tuturor. Cu sufletul la gât așteptau sfârșitul judecății. Toate privirile erau ațintite asupra lui. Îl compătineau afurisind căpăcana întinsă de destin. O duduie îi aruncă o floare în boxă. Cu toți sufereau mai mult decât el, care își ușurase sufletul. De-acum îi era egal; să mărturisise și n'fața oamenilor, scăpase de greul păcatului tănuit. Dacă-l găseau vinovat, își sconta pedeapsa, dar se ușurase de taină.

În fundul sălii se deschise o ușă, lăsând să intre complectul judecătoresc, apoi pe altă ușă apărură jurații.

După ani, un grup de excursioniști trecând pe lângă Mănăstirea „Cosma și Damian” din munți, unul își fractură un picior. Părintele stareț le eși întru întâmpinare, chemând apoi grăbit din bisericuță la patul suferindului pe călugărul Simion, care puse fără de mari dureri piciorul la loc. Întreg grupul îl urmări pe călugăr din priviri până întră din nou în biserică. Starețul se crezu dator să dea o explicație pentru abilitatea lui:

— Cândva a fost doctor mare, dar și-a ucis prietenul și astfel a venit la noi, când eșise din închisoare.

Scrisoare din Paris

Dedesubturile acordului anglo-japonez

— Dela corespondentul nostru permanent —

Conversațiile preliminare începute la 15 Iulie între d. Arita, ministru afacerilor străine nipone și Sir Robert Craigie, ambasadorul Angliei, au dus — după cum se știe — la un acord Vestea a avut darul să provoace emoții în cancelariile și cercurile diplomatice și cele mai diverse comentarii. Ingrijorare și desamăgire în China, Statele-Unite și U. R. S. S., teamă la Berlin și Roma, desbateri furtunoase în camera comunelor și a împărțit presa engleză și cea franceză în două: o parte susținând că e numai un act de prevedere și realism din partea Marelui Britanii, care n'a încetat de a-și părăsi cu nimic poziția pe care o are în China, cealaltă mergând până la a considera acordul un München extrem-oriental, cum se exprima — de ex. d. Péri în organul comunist „L'Humanité” de azi.

Ceeace e mai interesant, acordul este foarte deosebit comentat chiar de cele două părți contractante. În timp ce la Tokio este primit cu o deosebită satisfacție, toată presa felicitându-se de acest „succes diplomatic” japonez, întrucât acordul implică o considerabilă schimbare în politica engleză în Extremul-Orient, la Londra d. d. Chamberlain și Halifax declară că nu este vorba decât de o formulă generală, dar cu aplicație numai la cazul particular al Tien-Tsinului și că nimic nu s'a schimbat în ceea ce privește drepturile Marelui Britanii în China.

Care este adevărul atunci? O analiză mai atentă a textului, care este foarte scurt, ne îndreptățește să credem că ne aflăm numai în fața unui „modus vivendi” prin care s'au fixat doar pozițiile generale ale părților, înainte de a purcede la începerea adevăratelor negocieri privitoare la reglementarea conflictului local dela Tien-Tsin. Poziția Angliei este aceea a unei țări neutre în ceea ce privește războiul chino-japonez și în mod implicit Japonia îi recunoaște această postură. Din această poziție, ea recunoaște nevoia pe care o are Japonia de a lua măsurile necesare securității trupelor sale și de a menține ordinea în regiunile aflate sub controlul lor.

Ne este deci decât a formulă suplă, prin care ea scapă de sub invinuirea că ajută pe chinezi împiedecând operațiile militare japoneze în teritoriile deja ocupate. Ceeace este un totul altceva decât își închipuie zărele japoneze, cari cred că englezii s'au angajat prin aceasta să nu mai ajute în nici un fel pe mareșalul Ciang Kai Sek, de a opri desvoltarea comercială a drumurilor prin Birmania, de a nu mai susține dolarul chinez, etc.

Anglia recunoaște doar starea de lucruri existentă, care se poate modifica dat fiind că „ostilitățile se desfășoară pe o scară foarte largă”, cum nu uită să spuie în textul formulei...

Sub această formă a recunoașterii unei situații de fapt, care numai în aparență este o concesiuze, se ascunde,

cred, adevărata intenție a politicii engleze. Căci prin acest acord de principii ea a avut de fapt să dea unele lovituri, cari se pare că i-au reușit de minune. Anglia știe că Japonia a făcut un bilanț al situației războiului cu China, care durează de mult și nu se știe încă cât va mai dura, și că în consecință ar dori o cooperare anglo-japoneză în Oceanul Indian, care să-i permită reorganizarea teritoriilor ocupate până acum (cu cari s'ar declara mulțumită). În modul acesta ostilitățile terminându-se în favoarea lor, în credința că numai cu ajutorul sovietic chinezii nu ar mai rezista mult timp. Ar accepta chiar și o neutralitate în cazul unui război european în schimb, de sigur cu speranța că acest război ar slăbi enorm Rusia, ca apoi să poată provoca în condiții prielnice marea răfuială pe care o dorește cu atâta ardoare.

Și, într'adevăr, entuziasmul cu care a fost primit acordul în Japonia e o dovadă eclatantă la fel ca și supărarea Berlinului și a Romei, cari își văd dejucate planurile croite atunci când au antrenat Japonia în pactul anti-komintern. Și aceasta doar când Anglia a dat numai să se înțeleagă că ar putea fi dispusă la o înțelegere generală!... Căci de fapt are mâinile libere și abia de acum încolo începe adevăratul joc diplomatic al său. Unde se va opri și ce va accepta, aceasta va depinde de evenimentele ce vor urma. Fiindcă tot așa de adevărat este că prin acest acord ea a vrut să dea o lovitură și Rusiei.

Negocierile dela Moscova durează de prea mult timp, suficient însă ca până și englezii să-și piardă răbdarea. Stalin joacă și el la rândul lui o partidă, prelungind negocierile cu intenția de a provoca schimbări de guverne în Anglia și Franța, unde să vie oameni cari au „încrederea” sa, și primește în același timp propunerile ademenitoare ale Germaniei. Se și vorbește la Berlin că tratatul germano-sovietic din 24 Aprilie 1926 — care este un tratat de neagresiune și obligă la neutralitate pe una din părți când cealaltă se află angajată într'un război, — mai este încă în vigoare, nefiind denunțat...

Făcându-se că se apropie de vechiul său dușman, Anglia a vrut să forțeze mâna Rusiei pentru a încheia acordul tripartit anglo-franco-rus cât mai curând. De felul cum va reacționa aceasta mai ales, va depinde modul în care se va angaja prin negocierile anglo-japoneze cari vor urma.

Deci, nu „o capitulare” cum au afirmat mulți, ci începutul unui mare și subtil joc diplomatic al Marelui Britanii, făcut cu scopul de a se elibera pentru moment de griji în Extremul-Orient, pentru a-și putea întoarce toate privirile spre Europa, unde se află angajată într'o luptă pentru pace fără precedent în istoria sa.

Paris, 25 Iulie 1939.

Ion Ureche

Necesitatea și lipsa de educație economică

Mișcarea cooperatistă în România

Urmărind dela războiul mondial cu atențiune toate fenomenele economice-sociale-financiare mai importante petrecute la noi în țară și anume: preschimbarea coroanelor și rubleror, improprietățile și reforma agrară, stabilizarea leului din 1929, agitațiile debitorilor împotriva creditorilor, interventionismul Statului în afacerile contractuale dintre particulari, legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, moratoriul datorilor comerciale în străinătate, toate crizele economice-financiare, concordatul preventiv al negustorilor împiedecarea executărilor silite imobile la orașe, neplata furniturilor de Stat, a salariilor și a pensiilor, efitinirea prin lege a chirii și a dobânzilor scumpirea prin intervența Statului a prețului cerealelor pentru producători și în cel al scumpirea pâinii pentru consumatorii orașeni etc. toate aceste reapar în memoria și ochii noștri asemenea scenelor dintr'un film cinematographic de bogată montare. Acest film cu multe alături, ne poate considera filmul tragic al nerespectării avutului, al distrugerii spiritului de economie și de prevedere în viața noastră economică. Acest film sensationat este o crudă realitate despre opera destructivă, care s'a petrecut pe teren economic-financiar, prin acea confuzie calculată dintre politică și afaceri, din care s'a născut atâtea efecte nenorocite pentru viața României moderne.

În trecut, în era politicianismului exagerat s'a vorbit în presă prin conferințe, la întruniri publice și chiar dela tribuna parlamentară despre tot felul de lipsuri și necatități de care a suferit întreg poporul român, explicând și justificând greutățile vieții noastre economice-financiare de după război. S'a vorbit de lipsuri și necesități, cari s'au ivit în patrimoniul național, dar despre lipsa și necesitatea educației economice s'a vorbit prea puțin, dacă nu chiar de loc. Este vorba despre lipsa și necesitatea educației poporului nostru în domeniul economic-financiar. Pornind chiar din mijlocul familiei, care este baza societății și trecând prin filiera gradelor școlare până la marile posturi de răspunseri, în gospodăria publică, nu vom găsi nicăieri, vre-o preocupare specială pentru educația economică a națiunii.

La noi în trecut s'a vorbit la întruniri publice despre educația civică, prin care s'a înțeles educația politică și care a fost monopolizată de partidele politice existente. Partidele politice din trecut în interesul lor propriu au exclus propunerea ideii de educație economică. Stăruința în educația politică a națiunii a fost o necădă serioasă și permanentă pentru o nemișcarea unei sărătoase educații economice a poporului român. Acum prin introducerea erei noi, a renasterii naționale, se va putea face în viitor și educația economică a poporului român, mai ales în domeniul cooperatist. Când agricultorul își va înceta munca câmpului și când are timp să se gândească la nevoile de mâine și la felul cum să-și îndrumeze eforturile spre mai bine, atunci este un interes obștesc de a avea în ce constă mișcarea cooperativă la noi și folosul ce le-ar aduce pentru plugarii noștri.

Cooperativă înseamnă solidaritate. Pentru unii este un secret în avântul ce a luat mișcarea în diferite țări. Mișcarea cooperatistă la noi în țară a luat avânt numai sub îndrumarea și cu concursul Statului. Desigur cooperativă este o abateră dela principiul cooperativ, a cărui soliditate este tocmai în predispoziția sufletească a individului, de a vedea și simți, fără aita influență, salvarea lui în solidaritate cu semenii lui. Prin o educație economică sistematică făcută la sate trebuie explicat țăranilor, că coo-

perativă pentru ei este o problemă vitală care incumbră spirit de joasă și de înțelegere față de nevoile colective. Tocmai aceste virtuți sunt rare la noi sau mai bine zis, tocmai asupra acestor virtuți nu se prea insistă, în educația masselor pentru a le pregăti și întări în lupta economică. Astăzi nu-i alt mijloc eficace de luptă, împotriva scăderii prețurilor produselor agricole, decât unirea forțelor individuale ale agricultorilor și dacă aceasta e valabil pentru Germania, țară bine organizată, unde ministrul agriculturii a declarat că agricultorii trebuie să-și găsească o justă remunerare a muncii lor, chiar în prețurile joase și că prețul produselor agricole nu va fi fixat decât opunând trusturilor și sindicatelor industriale, solide organizații țărănești, cu atât mai mult e valabil pentru România, unde lipsa de organizare lasă încă mult de dorit. Astfel fiind lucrurile în cadrul preocupărilor noastre agricole, trebuie să relevăm și să propagăm ideea cooperatistă, cu condiția ca mișcarea să-și păstreze forța morală inițială.

Educația economică a poporului român făcută în trecut prin intermediul părții politice de Stat a falsificat în așa măsură lucrurile, a descurajat inițiativele și a nimicit puterea socială proprie zisă încât am putut asista la o confuzie îngrijitoare între politică și afaceri. Această confuzie imorală în trecut a însemnat la noi, politică în afaceri și afaceri prin politică.

Dacă de prezent, în era nouă a renasterii naționale, facem o privire retrospectivă asupra stărilor economice-financiare din trecut, petrecute la noi și judecând obiectiv putem constata următoarele:

a) Politică de partid dominând, aceasta a însemnat dreptul conducătorilor de a comanda și a avea cuvântul hotărâtor și în domeniul pur economic, cu scopul final remunerator.

b) În loc de un idealism dezinteresat s'a dezvoltat un egoism și interes personal.

c) Inflorirea politicii de afaceri făcute prin amestecul politicii și politica de Stat.

d) Demagogia efitină prin promisiuni de tot felul pentru captarea simpatiilor populare și pucuirea voturilor.

f) Nedreptățile agriculturii în favoarea industriei, fiindcă industria s'a bucurat chiar de un regim special de favoare la procurarea materiei prime în favoarea sau a combustibilului printr'o încurajare din partea Statului, plătită însă din avutul producătorilor agricoli.

O sănătoasă educație economică a națiunii, se lângă cea cooperatistă, trebuie să se facă și prin dezvoltarea spiritului comercial, căci succesul unei afaceri depinde aproape exclusiv de individ: de vrednicia și spiritul lui de inițiativă, de prevedere, de tenacitate, și îndrăzneală, de economie și chibzuită. O asemenea educație cere renunțarea la monopolul și interventionismul de Stat, dar mai ales la amestecul politicii în afaceri, care trebuie să rămână câmpul desăvârșit liber al inițiativei private și al concurenței pentru selecționarea vredniciei.

Prof. Emil Mihailescu

Pentru logodiți!

Mobile, articole de porțelanuri
și de sticlărie, țelțin la

**L. Schmidt
n. Schuster**

Îmisoara 1., Strada Lovinici 3.

9 THERMIDOR

E numele calendaristic dat de revoluția franceză zilei de 27 Iulie. Pentru că revoluția nu s'a mulțumit cu masacrul îngrozitor de oameni, cu ștergerea religiei și a credinței, cu detronizarea lui Dumnezeu. A ghilotinat și calendarul. A omorât și Sfântul, înlocuindu-l cu: bou, vacă, câră, căne, porc etc. ori cartof, fasole, pănușoiu. Luna ploii, florilor, brumii, zăpezii. Crăciunul: 5 nivase. Cănela. Ziua Morților: 11 brumaire. Buruiena. Adormirea Precestei: 28 thermidor. Lupul.

Anul de 360 zile complectat cu 5 zile de serbători naționale, numite: sansculottides, zilele golanilor fără izmene. Monitorul decretă începutul anului I cu ziua de 22 Sept. 7129, numind-o: 1 Vendémiaire, an I.

Când ajunge revoluția până aici, urmările „rezelei soare” Ludovic XVI ginerele împărătesei Maria Theresia, era deja arestat de împreună cu soția sa, Maria Antoaneta. Și închiși în turnurile închisorii Temple, i-și așteptau destinul.

Toate hrănile le-și așteptau destinul, care se hrănește cu sânge și se adăpă cu sânge. Cu sânge de om. Nici una, însă, nu se poate asemăna cu aceasta, care a durat 5 ani și 13 zile!

Iată după marele fiu al Franței, Philippe Henri, în extras scurte unele date referitoare la idolul acestei revoluții:

În ziua de 11 Iulie 1775 Ludovic XVI și Maria Antoaneta se reîntorc la Paris dela serbările încoronării din Reims. Trecând pe lângă liceul Louis-Grand se opresc. Regele e patronul liceului. În fața mulțimii din stradă ascultă declamația unui elev, aproape de vârsta lor. O poezie bombastică făcută de profesor.

Când prezentară regelui tânărul cu fața mulțimii din stradă ascultă declamația și păr castaniu, regele zise:

— O să facem ceva din el, d-le abate!

— Să sperăm Sire

— Trebuie să devină un cineva. Știe poezia. Pare că-i plac vorbele . . .

Și apoi, mai mult din complezanță, întrebă:

— Cum îl chiamă?

— Maximilian Robespierre, Sire.

Orfanul, tăcut din Arras, era un băiat înalt, ascuțit, scapă din episcopie plătind pentru el bursa de întreținere în colegiul Louis-le-Grand. Prefectul Colegiului, abatele Proyart îl îmbracă spre a se putea prezenta decent înaintea regelui. Mai târziu scrie în legătura cu fostul elev: „Numai deportării mele pot mulțumi că am scăpat de nummul său, pentru că nu cred că ar fi putut ierta pe cineva dîntre aceia.”

Terminându-și studiile se reîntoarce avocat la Arras. Advocătura merge rău. Incepe a scrie. Poligamie, Egalitate între corci și copii legitimi. Poesii. Idei. Nimic nu prinde. Se dă la politică. Demagogia prinde.

Reușește să fie ales deputat la Arras. Și împrumutând dela un prieten a sorusa zece galbeni și o valiză, pleacă la Paris. Între albituri și vestminte pachetează o mulțime de exemplare din „Memoirille” sale.

În parlament, până ce celalalt „guramare” urlă, strigă, tună și fulgeră amenințând căuta tribună, el ca paserul de acela în punerea cursei pe seama celor ce voia să-i nimicească, ascunzându-și responsabilitatea în dosul acelor cari l-a înarmat și împins la crimă.

Neîncrezător în prietenie, se sprijinea numai pe complici, pe cari apoi fără remușcări îi ucidea mai târziu. Avea în el ceva din Caligula și din Stalin. Decăpitate rînd pe rînd pe toți acei cari îl jeneză. Căpetenii mari: Brisot, Herbert, mâna dreaptă a lui, Danton mor sub ghilotină.

Incepe a simți o plăcere sadistică în vărsarea sîngelui. Și e de o cruzime fără pereche în a răzbuna vechi supărări personale: de elev crescut din milă, poet ratat, avocat fără cauze.

Dărâmă biserică în care l'au botezat și după decapitează întreaga aripă a Girondistilor (dreapta din parlamentul revoluționar), acoliții săi îl proclamă Dumnezeu și îi cântă Te Deum! El primește. Șterge cele zece porunci și dă Cinci porunci ale lui Robespierre.

Institue serbarea Ființii Supreme, punând pe altar în locul Precurarei Maria o teatralistă în pielea goală. La mascarda asta Robespierre ia parte ținând în mână o mare făclie de Paști: Lumina Adevărului! . . .

Denunțurile curg: „suspect”, „contra-revoluționar”. Când ghilotina nu mai răzbește, intră în funcție arma de foc, mai adeseori mătraca. Cadavrele sunt date bandelor „fără-izmene” să le mutilize, să le ciopârțască . . .

În 21 Ianuarie 1790 decapitează regele, în 10 August pe Maria Antoaneta. E răzbușarea pentru atunci, demult, cînd a trebuit să-și plece genunchele înaintea lor în fața liceului Louis-le-Grand.

Locul preoților îi ocupaseră „preoții constituționali”. Într'o seară vine la sediul la Clubul revoluționar cetățeanul Philip cu o lădiță la subsoară. Cere cuvântul și urcă tribuna. Vorbește de patriotism și datorie cetățenească. Apoi deschide lădița și scoate din ea două capete tăiate.

— Aceste sunt a tatii și a mării. Le-am tăiat fiindcă nu au vrut să asculte slujba la „preotul constituțional!” . . .

Tabloul ultim a 9 thermidor.

Incercut, încolțit și prins în laț, în fine, Robespierre e acuzat. Fiara crudă văzându-și peirea încearcă să se sinucidă. Vizează rău, nu reușește.

E arestat, de împreună cu acoliții cei mai apropiați ai săi.

În dimineața zilei de 9 thermidor Place de la Concorde game de lumea care așteaptă sosirea telgelor hodorigite. Sosește în șir. In frenetic de nedescris și duve moșnegei strigă, urlă, huiduie în timp ce osândiții sunt descărcați în fața ghilotinei.

Descărcați. Pentru că Lebas s'a sinucis, e mort. Hanriot e jumătate hoit, cu membre rupte din serbarea pe fereastră dela etaj. Robespierre cu ghețul în piept și capul bandajat. Afară de procurorul Saint Just toți, aproape cadavre.

Ghilotina își începe slujba. Capetele cad pe rînd în corfă. Hoherii le arată mulțimii. Hanriot are un ochiu care spânzură de un fir. Cățul îl smulge, să nu-i stea în cale.

Vine apoi rîndul „dumnezeului”. Elevul de cândva din liceul Louis-le-Grand, copilul orfan din Arros, dat la școală din mila episcopului de Conzie și îmbrăcat de călugărul Proyart, ajuns deputat, dictator, „Dumnezeu” și idolul revoluției; Robespierre.

Hoherii înainte de a-l așeza sub tășul ghilotinei deslegă zdreanța imbată de sânge cu care îi era legată falca ruptă. (Stătuse și el o noapte în închisoarea Conciergerie!) Când se desfăcu legătura, privitorii, în loc de gură, văzură o gaură sângeroasă din care eșea un inefiorător și groznicământ urlet al Revoluției învinse.

Lumea se îmbrățișează și plînge cu hohot, vărsând lacrimi dulci și calde de bucurie.

Cinci ani și treisprezece zile de revoluție, răzbușări de 9 thermidor: 27 Iulie 1794.

Remus Aglikeriu

Vladimir Stoicevici și ceilalți...

Pe Vladimir Stoicevici nu-l cunosc decât dintr'o cărțuie modestă, dar mi-l pot închipui avea, în toată măreția lui dramatică.

Pentru că Vladimir Stoicevici este eroul unei drame. Al unei drame intens și îndelung trăite de întreg neamul românesc din Ardeal și Banat, în timpul cât biserica ortodoxă română din fostul imperiu habsburgic era supusă ierarhiei mitropolitilor sârbi din Carloviți. Despre drama aceasta, părințele presei românești din Ardeal, George Barițiu, scria: „Netoleranța ierarhiei sârbești pentru români, a însemnat un întreg șir de suferințe în viața bisericească și națională. Limba sârbească, parte pe furis, parte cu forța s'a introdus în școale și în biserici. Clerul se recruta dintre sârbi, iar dintre români numai aceia cari își renegau originea și se dădeau sârbi. La treptele mai înalte preoțești se promovau dintre români numai cei ce se declarau sârbi, iar ca preoți ajungeau românii numai în parohiile rău dotate, afară dacă prin conexiuni familiare, în urma căsătoriilor cu sârboace, își câștigau protecție. Cea mai bună recomandăție era sârbizarea numelui”.

Cititorul înțelege desigur, acuma, cam cine vrea să fie Vladimir Stoicevici, pe care, cum spusei, mi-l pot închipui avea, fără a-l cunoaște decât dintr'o cărțuie modestă: Sârbi în Lescovița, scrisă de părintele Traian Constantin din Vrani, administrator parohial în Lescovița.

Strămoșul lui Vladimir Stoicevici. — descendent din bufeni Stoicești sau Stoichești la originea, — a fost preot în comuna Lescovița de pe valea Dunării prin anii 1864—65, când apele bisericii noastre s'au despărțit, sub supravegherea marelui Șaguna, de apele bisericii sârbeti. Acest popă Stoicescu, care a trebuit să-și sârbizeze numele în Stoicevici, pentru a avea, după expresia lui Barițiu, cea mai bună recomandăție la cei ce dispuneau de destinele bisericii și ale slujitorilor ei, a comis, în anii de separare, o crimă de neiertat față de neamul său: a trimis congresului din Carloviți un raport în care arăta că toți cei 850 de locuitori din acel timp ai comunei Lescovița sunt sârbi, fără de nici un român. Actul acesta, în care falsul se îmbină cu crima, a contribuit la menținerea comunei Lescovița printre comunele „incerte”, dând sârbilor prilej ca și după separarea bisericească de români să câștige teren în comuna aceasta. Sârbizarea Lescoviței s'a făcut, cum zice părintele Constantin, cu furie în cursul deceniilor ce au urmat. Ba, — tragic amănunt pentru felul cum am înțeles noi să ducem o politică de ocrotire a elementului românesc după unire, — dela 1918 înainte, adică după înscăunarea stăpânirii românești la Lescovița, sârbizarea a continuat și mai intens. Numelor de familie curat românești: Almăjan, Cocariu, Băias, Roșca, Mîoc li se adăuga câte un nume de botez sârbesc: Bojidar, Mladen, Vitomir, Jiva — și românul se transforma în sârb autentic... Invățătorul Sperlea și notarul Patrichie Geogea din comună, amintiți cu elogii în cartea părintelui Constantin, au făcut dese rapoarte autorităților superioare despre această stare de lucruri. Urechile însă, toate, au fost surde, pentru că politica noastră de stat se complăcea într'o stare de inexplicabilă umflință față de asemenea probleme.

În asemenea vremuri, — „în cele mai grele clipe de aspirare sârbească”, zice părintele Constantin, — apare Vladimir Stoicevici, strănepotul trădătorului popă Stoicevici dela 1864. Tânăr țaran din comună, lăsat la vatră din armată cu gradul de sergent, este convins de notarul Geogea, care în prealabil îi face „o temeinică educație civică și națională”, că este un strănepot al neamului Stoiceștilor, din care a răsărit trădătorul preot Nicolae Stoicevici. „Pregătit bine pentru misiunea ce va avea să o aibă în comună, — scrie părintele Traian Constantin, — tânărul Vladimir Stoicevici este numit primar al Lescoviței în anul 1934. O cinste și un caracter mai presus de toate așteptările, apoi o activitate gospodărească vrednică de remarcat la un primar atât de tânăr, îl impune superiorilor săi, iar asupra locuitorilor câștigă un mare as-

centent. Dela începuturile de organizare ale comunei bisericești ort.-române, primarul Vladimir Stoicevici este în fruntea tuturor manifestațiilor românești în toate ocaziile, fie la munca de organizare, și tot așa de plin de râvnă la propaganda românească. Zi de zi se străduiește printre locuitori a le arăta pe înțelesul lor originea etnică românească, câștigând astfel multe familii pentru cauza noastră. El este primul episcop al parohiei noastre și este convins că misiunea lui este a spăla crima și rușinea săvârșite la 1864 de un membru al familiei sale, de preotul Nicolae Stoicevici”.

Vladimir Stoicevici și ceilalți...

Pentru că drama lui Vladimir Stoicevici nu este o dramă izolată. Cunosc, în Timișoara, sau la Vârșet, în Banatul jugoslav, „sârbi” pe cari îi cheamă: Craiovan, Moldovan, iar o ramură a propriei mele familii, ramura apucată pe calea preoției înainte de separarea bisericii noastre de sârbi, se numește și azi Luchici, cu toate că preoții din ramura aceasta dorm de mult somnul de veci în cimitirul dela Râtișor...

... Un coleg de școală... la liceul din Vârșet... mi-l amintesc bine și pe acesta. Era român, umbra cu noi la orele de religie, — dar nu știa românește. Tatăl său ocupa o slujbă la stat, la statul maghiar față de care originea etnică trebuia ascunsă sau renegată, dacă voiai să te menții și să avansezi. Copilul vorbea acasă ungurește. L'o fi învățat, în ascuns, tatăl său să vină cu noi la orele de religie, o fi fost glasul sângelui care-l aducea printre noi, — cine știe? Copilul venea întotdeauna punctual, își ocupa cuminte locul rezervat lui în bancă, asculta atent toate explicațiile catihetului, toate răspunsurile noastre. El nu răspundea niciodată: catihetul nu-l întreba, ca nu cumva să fie luat de noi în batjocură, cu cele câteva vorbe românești, pe cari le îngâna atât de neîndemânic. După câțiva ani de zile, — timp în care sfiosul nostru coleg frecventa regulat orele de religie și devenise unul dintre cei mai buni cântăreți în corul bisericesc al elevilor, — copilul vorbea fluent românește, iar în ultimul an de școală ungurească, în 1918, când s'a prăbușit pentru vecie Ungaria tirană și milenară, el a pus la butonieră, primul printre toți elevii români din Vârșet, tricolorul românesc...

... Și alții, și alții... Sunt pline colțurile locuite de români, de eroii unor asemenea drame. Oficialitatea românească a acordat acestora prea puțină atenție, după cum, în general, nici o atenție nu s'a acordat problemei românilor de peste hotare. Am făcut, până mai eri, alaltăieri, o politică de ascundere după degete, ca să nu se supere cumva Europa, sau, Doamne ferește, vreun aliat. În aceiași cărțuie a părintelui Constantin, s'a publicat o scrisoare a părintelui consilier referent eparhial Romul Ancușă, în care se spunea că „din lipsă de orientare politică fermă românească, noi am devenit un vast teren de exploatare, atât pentru minoritățile din țară, cât și pentru aliați”. Și adăuga păr. referent eparhial: „De sigur, că starea de acum nu poate dura mult, se va sfârși în câțiva ani, când va fi înlocuită printr'o politică românească, care să protejeze elementul românesc, ori unde se va afla”.

Se pare că a fost profet părintele referent Ancușă. Din 1937, când s'a tipărit cărțuia în care i-a apărut scrisoarea aceasta, n'au trecut decât doi ani până azi. Și azi, întreaga oficialitate românească: primul ministru, ministrul de externe, ministrul propagandei și al presei, proclamă peste tot, în auzul străinătății de care predecesorii miopi de eri s'au speriat atât de mult, că politica de până acuma trebuie înlocuită printr'o politică românească, care să protejeze elementul românesc, ori unde se va afla.

Este ceea ce românii, — toți românii, — au cerut mai demult.

Este lozincă ce va aduce la matca veche pe Vladimir Stoicevici și pe toți cei ce, ca el, s'au abătut un timp dela matcă.

George Luca.

„Prefer încă teatrul!” spune Elvira Popescu

Interview expres la Berlin cu ilustrata artistă română

Berlin, Iulie. — „En voiture! En voiture!” se strigă franțuzește prin coridorul garderobelor unui atelier de filmat din Babelsberg. Pofțiți în vagoane! s'ar spune românește. Este vocea regisorului francez al producției Ploquin, care turnează aici ultimii metri ai filmului cu Fernandel: „E un secret.”

De obicei duminica nu se lucrează la Babelsberg. Totul este pustiu în jur. Cantina însăși și-a redus serviciul la o singură sală.

Cu atât mai mult surprinde chemarea regisorului Ploquin. Din cabine țâșnesc doamne și domni — toți cu înfățișarea comună a celor dela film.

Afară de un domn, care prezintă semnalmentele marelui comic francez Fernandel.

L-am cunoscut pe acesta din urmă acum patru săptămâni. Mă grăbesc deci să-l salut: „Hallo, Monsieur Fernandel!” — „Scuzați, nu sunt dl Fernandel, sunt numai dublura Domniei sale. Dl Fernandel e deja la Paris”.

După această mică emoție, mă adresez cu multă prudență unei frumoase doamne blonde: „Scuzați-mă... Dna Popescu?” — „De unde mă cunoașteți?” — „Nu vă cunosc deloc încă, dar gândeam că ați putea fi Dv!”

Am avut noroc. Elvira Popescu sosise tocmai dela Paris, în vagonul cu paturi al rapidului de noapte, să turneze două scene sub regia lui Albert Valentin, înainte de a se întoarce cu avionul la Paris.

„E o adevărată țigănie, viața pe care o ducem. Nici nu-ți dai încă bine seama că ești la Berlin și ești din nou pe asfaltul parizian!”

„Dar de sigur că vă place asfaltul parizian.”

„Desigur. A devenit patria mea a doua, decând am părăsit România mea natală — unde am recoltat cele dintâi succese ale mele — ca să joc rolurile principale din piesele lui Louis Verneuil, care mi-a devenit soț mai târziu. Celalalt autor dramatic, căruia îi sunt credincioasă de mult timp, este, cum

știți, Sacha Guitry.

Da știm. Mai știm că încântătoare Elvira Popescu n'a cucerit inimile parizienilor numai cu jocul ei, ci și cu deșteptul ei „accent” românesc, cu acele r-uri, „rrrulante”, pe care l-a păstrat ca un condiment picant până azi, tot așa cum Chevalier la Hollywood se „antrenează” în limba franceză, ca să nu-și piardă proasta pronunțare engleză, mult gustată de Americani.

„En voiture!” Ne urcăm într'un automobil, cu care înconjurăm deșertul Saharei (un decor plantat pentru filmul „Cântecul deșertului”, cu Zarah Leander) și ajungem la un rezervor de apă în care divina Elvira trebuie să cadă.

„Pentru asta am venit dela Paris!”

„Dar la Paris ce faceți acuma?”

„Voi juca rolul principal al unei piese scrise anume pentru mine, având ca titlu chiar numele meu: „Elvire.”

„Va fi filmată?”

„Să sperăm!”

„Încă o întrebare Dna Popescu: Dv. care ați apărut atât de mult pe scenă, filmată cu aceeași plăcere cu care jucați teatru?”

„Prefer încă teatrul! Eu sunt o actriță de dialog la urma urmei. Dar filmul francez, și filmul în general, s'm schimbat mult în ultimul timp. Vremurile „coapselor goale” a trecut în atelierul parizienilor. S'a ajuns la idei mai sănătoase. La Bienala dela Veneția, Franța prezintă cu trei filme, cari subliniază această tendință: „Sfârșitul unei zile”, „După culise” și „Se ridică soarele”. Viața însăși, viața de toate zilele joacă rolul principal. Eu cred că filmul are menirea să reoglindească drama vieții!”

Mai constat că Elvira Popescu înțelege perfect nemțește și o rupe chiar deservitul de bine în conversație.

Dar trebuie s'o părăsesc, fără să asist la căderea ei în apă. Plouă cu găleata și turnarea s'a amânat.

Ce vreți? Nu poate risca să fie udată înainte de momentul fixat de text!

Dispozițiuni cu privire la numirile de primari în jud. Timiș-Torontal

Timișoara, 29. — D. primministru Armand Călinescu, a trimis prefecturii județului Timiș-Torontal un ordin telegrafic în care se arată că în unele comune au fost numiți primari oameni cari nu au domiciliul în comuna respectivă.

Cum aceasta este împotriva noii legi administrative ordinul, precizează că nu

se admit asemenea abateri, — excepție făcând numai stațiunile climaterice și balneare, — urmează ca toți cei primari, în situația de mai sus, să fie înlocuiți.

Dispozițiunile d-lui primministru Armand Călinescu sunt foarte bine venite. Ele vor pune capăt unor nemulțumiri ale locuitorilor din unele comune.

LIBRĂRIA
PAPEȚĂRIA

"GLOBUL"

IOAN IANCU

Instalată într'un local nou, spațios, corespunzător pentru o servire cât mai promptă a onor. clientele, este complet asortată cu tot felul de cărți didactice, literare, științifice etc. precum și cu diferite articole de școală și rechizite de birou la prețuri avantajoase.

Pentru cooperative școlare cereți oferte speciale.

Desfacerea renumitelor Mașini de scris portabile și de birou „CONTINENTAL” fabricate de către marile Uzine „Wanderer Werke” din Chemnitz (Germania) La cerere se trimit prețuri curente.

Librăria și Papetăria

«GLOBUL» Proprietar IOAN IANCU

TIMIȘOARA I, Str. Eminescu No. 6. Telefon No. 42—73.

Lupta dela kilometrul 241

Faimosul spărgător Bereneanțu împușcat

În amândouă picioarele deoarece l-a atacat pe comisarul Adamescu în momentul când vroia să-l aresteze

Timișoara, 30. — Poliția urmărea, încă de multă vreme, pe frații Ion și Gheorghe Bereneanțu, vechi clienți ai pușcării și autori a numeroase spargerii, săvârșite pe teritoriul orașului Timișoara.

Chiar acum câteva zile, surprinși în momentul când devalizaseră casa unui locuitor din cartierul Fabrică, au reușit să dispară, lăsând în mijlocul drumului o legătură în care împachetaseră grăbiți lucrurile furate.

Pe urmele spărgătorilor

Informatori demni de crezare, arătau că frații spărgători Bereneanțu, se ascund în porumbiștile ce mărginesc Calea Aradului.

Noaptea coborau în oraș, dând cele mai îndrăznețe lovituri, iar ziua de primărie oamenilor, unde se infruptau din prada proaspătă, dela care nu lipsea nici mâncarea, nici băutura...

Șeful biroului judiciar, d. comisar Dimitrie Santău, în urma informațiilor primite, că bandiții se găsec în Calea Aradului, au format o echipă, alcătuită din d. comisar Nicolae Adamescu și agenții Simion Boldureanu și Ilie Secoșan, pe care a trimis-o în urmărirea faimosilor spărgători, cari în câteva zile au dat nu mai puțin de 4 lovituri, în cartierul Fabrică și împrejurimi.

Înainte de ora 14, echipa de polițiști a zărit pe cei doi spărgători. Primul din ei Gheorghe Bereneanțu se plimba cu bicicleta, iar Ion Bereneanțu, era tolănit în marginea porumbiștii.

Lupta dela km. 241

Echipa de urmărire s'a împărțit în două, deoarece agentul Boldureanu ar fi fost recunoscut ușor de spărgătorii urmăriți și ar fi putut-o lua la fugă. Ca

un trecător obișnuit, dl. comisar Adamescu se îndreaptă înspre km. 241, în dreptul căruia se găsea întins spărgătorul Ion Bereneanțu, îmbrăcat într-o cămașă, verzuie, așa cum îl indicaseră informatorii.

Ajuns în spatele lui, dl. comisar Adamescu îl înfașă de cămașă și pantaloni, strigându-i în ureche.

— În numele legii, Ion Bereneanțu ești arestat!

— Mai bine mort, decât să fiu arestat — răspunde de abilul polițist.

Și în aceeași clipă, sare de jos, scoțând un briceag, cu care îl atacă pe dl. comisar Adamescu. Se încinge o luptă scurtă și comisarul atacat reușește să se retragă.

Punând mâna pe revolver, adresează ținerarului spărgător Bereneanțu somațiile legale.

Acesta vrea să profite de răgaz și încearcă să fugă, dar două gloanțe pornesc vijelios din țeava întinsă a revolverului și Bereneanțu se întinde jos, cu pulpele dela ambele picioare perforate. Fratele lui, văzând pericolul situației, s'a făcut nevăzută cu bicicleta. Poliția e pe urmele lui și nu e exclus să fie prins foarte curând.

Polițiștii fac de gardă lângă spărgătorul Bereneanțu, până sosește ambulanta Salvării, care-l transportă la sanatoriul Bega, unde se găsește internat sub o puternică pază.

Organele poliției îi vor lua un sever interogatoriu, pentru verificarea tuturor spargerilor săvârșite de el și fratele lui.

Meritușilor polițiști, cari au scăpat cartierele orașului de teroarea acestui bandit, li se cuvin cele mai mari laude.

Gruia Florințiu

Ședința statului căminului cultural al județului Timiș-Torontal s'au discutat importante probleme

Timișoara, 30. — Eri, în sala festivă a rezidenței, a avut loc prima ședință a Sfatului Căminului Cultural al județului Timiș-Torontal, ședință la care au luat parte și președinții și directorii Căminelor Culturale rurale.

În numeroasa asistență am remarcat pe d-nii: prefect col. Virgil Popovici, pâr. prot. dr. Patrichie Țiucra, deputat dr. Antoniu Bogdan, insp. școlar Ludovic Ciobanu, insp. ing. Tiberiu Cernescu, medic primar dr. Ioan Pleșa, ing. Dion Mardan, directorul fabricii de tutun, prot. dr. Gheța-Buzias, prof. Teodor Budurescu-Sănnicolaul-Mare, dr. Andrei Bălan directorul Căminului Cultural județan, prof. dir. Iancu Călțun inspector al Serviciului Social județan, prot. Al. Bocșianu-Lipova, dr. N. Ogrin dela valorificarea cerealelor, Patrichie Râmneanțu, vicar Munteanu, maior Tominte comandantul Subinspectoratului Premilitar, ing. Emil Negruț șeful Serviciului agricol județan, precor Marda, notar dr. Al. Lighezan-Ciacova, inv. dir. Ioan Vlăduțu-Ciacova, preot Todan-Fibiș, pâr. Tărbău-Petroman, notar Gh. Todan-Pădureni, pâr. Ciurescu, Lazăr Zan dela Soc. de Patroneaj, pâr. Ghilezan-Ghilad, pâr. Mărgineanțu-Opativa și încă mulți alții ale căror nume ne scapă.

La orele 9 a. m. d. dr. Andrei Bălan, a avut o constatare separată cu președinții și directorii Căminelor Culturale din județ.

ȘEDINȚA SFATULUI

La orele 11 a. m. s'a deschis ședința Sfatului Căminului Cultural în sala festivă a rezidenței.

A prezidat pâr. protopop dr. Patrichie Țiucra, președintele căminului. Sf. Sa după ce declară ședința deschisă, arată importanța Serviciului Social și a Căminelor culturale în noua ordine socială a țării.

D. dr. Andrei Bălan, directorul Căminului, începe prin a spune că scopul adunării este reorganizarea Căminului Cultural județan, conform legii Serviciului Social și conform ordinei de zi. Face apoi o dare de seamă despre activitatea căminului, atât în ce privește munca sa proprie cât și a căminelor în subordine din care reese că s'au înființat 47 cămine culturale sătești. Evidențiază activitatea căminilor Opativa, Libling și Tolvadia cari au activat conform legii, adică în cele 3 direcții de cultură: muncă, sănătate, minte și suflet.

În continuare, d. dr. Andrei Bălan expune programul pentru viitor, pe trimestrul II. În ce privește căminele sătești, va colabora cu ele la întocmirea programului după necesitățile locale, îndrumându-le. Redă câteva puncte din program cari trebuiesc îndeplinite de toate căminele, apoi arată un plan de activitate proprie a Căminului Cultural județan, în colaborare cu autoritățile județene. Între altele, se va organiza o expoziție a cărților editate de Fundațiile Culturale, începând cu 1 August a. c.

Planul schițat, prevede asistență juridică și sanitară pentru membrii căminelor; pregătire în vederea școlii pentru studenții dela Ciacova; pentru cursurile de școli țărănești și pentru concursurile de coruri. Deasemeni: continuarea organizării de cămine culturale la sate; concentrarea activității la comuna model pe județ și la cele pe plase, unde cu șefii de servicii ai județului în frunte cu d. prefect col. Virgil Popovici, se va căuta ridicarea sanitară, economică și culturală a acestor sate.

ALTE CUVANTĂRI

D. prof. Iancu Călțun, inspectorul Serviciului Social județan după ce face un raport asupra inspectiilor, expune rezultatele și câteva probleme de viitor, arată care este stadiul organizării la sate și al colaborării între Serviciul Social în corpul didactic, cler, administrație, Straja Țării și premilitari. Arată deasemeni cari sunt colaboratorii cei mai de seamă în această ordine de idei și încheie spunând că Serviciul Social a fost bine primit la sate.

D. insp. Ludovic Ciobanu, începe prin a se ocupa de darea de seamă și de programul de muncă pentru viitor și de loturile demonstrative ce se vor înființa pe lângă fiecare Cămin Cultural rural în întindere de câte 10 jugăre. D-sa cere ca la aceste lucrări să ia parte și elevii școlilor primare în frunte cu învățătorii.

În continuare, d. insp. Ludovic Ciobanu subliniază rolul important ce-l are școala la formarea cadrelor de viitor a Serviciului Social.

Pâr. Gh. Todan-Fibiș, s'a ocupat de misiunea preotului care trebuie să se încadreze în Căminul Cultural sătesc.

ALEGEREA DE NOUI MEMBRI

S'a procedat apoi la alegerea de noi membri în Sfatul Căminului Cultural județan, după cum urmează: insp. școlar Ludovic Ciobanu, dir. Teodor Bucurescu, Patrichie Râmneanțu, dr. Al. Lighezan și pâr. Gh. Todan, urmând ca lista să fie completată cu încă 14 membrii cari, conform legii Serviciului Social, vor fi propuși de către direcția căminului.

CUVANTUL D-LUI PREFECT COL. VIRGIL POPOVICI

D. prefect col. Virgil Popovici, pleacă dela bătrâna asociațiune „Astra” și trece la Serviciul Social. Se ocupă de biserica vie a ortodoxismului nostru. Spune că în munca începută numai cu conferințe nu se poate ajunge la rezultatele dorite. Este nevoie de faptă, de capitaluri pentru înființarea de cooperative. Acestea trebuie să fie năzuințele căminelor culturale, învătătorul și ceilalți intelectuali ai satelor, trebuie să de-a dovezi de altruism. Să se înființeze cât mai multe biblioteci cu cărți alese și să se organizeze expoziții de cărți.

Se mai ocupă de asistența medicală, de școlile țărănești cărora să li se dea o organizare cât mai practică. Însirue apoi o serie de înfăptuiri ale regimului actual, câteva probleme de viitor și se oprește la drumurile cari au nevoie de concursul serviciului Social.

În încheiere d-sa se ocupă de solidificarea graniței de Vest.

SERVICIUL SOCIAL ȘI DEPOPULAREA

Pâr. prot. dr. Patrichie Țiucra, spune că învățătorii și preoții cari vor activa în Căminele Culturale, trebuie mai întâi de toate să aibe multă autoritate morală. După ce se mai declară pentru faptul în detrimentul conferințelor și sfaturilor cari nu-l pot stimula pe țăran, se ocupă de problema depopulării Banatului. Spune că și în această privință numai fapta și exemplul mai poate ajuta la îndreptarea stărilor.

Intelectualii să de-a exemple ei însuși. Problema depopulării este de ordin patriotic, iar cei cari fug de copii, sunt nu numai răi patrioți, dar trădători. Căci, — a continuat Sf. Sa, — dacă nu ne vom trezi, în 20—30 ani elementul românesc se va reduce cu totul în această parte a țării. Va fi atunci un adevărat dezastru național dacă cineva ar îndrăzni să ceară aici un plebiscit.

Sf. Sa a încheiat cu un călduros apel la toți membrii Serviciului Social ca prin fapte pilduitoare să contribuie fiecare la salvarea Banatului dela depopularea elementului românesc.

Teodor Balos

SPORT

La 6 August

Campionatele Regionale de Atletism pentru Juniori

În ziua de 12 și 13 August vor avea loc pe Stadionul Municipal din Cluj Campionatele Naționale de atletism pentru juniori, la care vor participa toate speranțele atletismului românesc.

Liga Banat depune toate eforturile ca să asigure din regiune să fie cât mai bine reprezentate, atât ca număr cât și ca calitate.

Astfel pentru a putea verifica forma în care să găsec băieții, Liga va aranja pentru ziua de 6 August Campionatele Regionale, iar în urma rezultatelor obținute se va face lista participanților pentru Campionatele Naționale. Atleții din regiune au gânduri serioase de a se impune în mod categoric, cu toate că data acestor campionate a fost fixată la o dată care nu convine de loc, deoarece foarte mulți băieți profitând de vacanță se află în vilitate, iar o mare parte din ei sunt privilegiați de străjeri și premilitari.

În legătură cu Campionatele Regionale, cari vor avea loc pe Arena Rapid, se comunică următoarele:

Campionatele vor avea loc conform programului de mai jos:

Orele 9 a. m.

1. 100 m. plat eliminatorii.
2. Triplusalt.
3. 200 m. plat eliminatorii.
4. Săritură în înălțime.
5. 400 m. plat eliminatorii.
6. Aruncarea greutății.

7. 110 m. garduri eliminatorii.

8. 1500 m. p'at.

9. 400 m. garduri eliminatorii.

10. Aruncarea ciocanului.

11. 100 m. plat pentru femei eliminatorii.

12. Stafete 400×300×200×100 eliminatorii.

Orele 16.

1. 100 m. plat pentru femei finală.

2. 100 m. plat finală.

3. Aruncarea discului.

4. 800 m. plat.

5. 110 m. garduri finală.

6. Săritură în lungime.

7. Săritură în lungime pentru femei.

8. 400 m. plat finală.

9. Aruncarea suțitei.

10. 200 m. plat finală.

11. 400 m. garduri finală.

12. Săritură cu prăjina.

13. 3000 m. plat.

14. Stafetă 400×300×200×100 finală.

Pot lua parte toți atleții legitimați pentru grupările din cuprinsul Ligii Banat. Pentru anul athletic 1939 sunt considerați juniori atleții născuți în anul 1919 și mai târziu.

Inscrierile se trimit până la 4 August la adresa dlui dr. Eugen Belu președintele Ligii Timișoara, Circ. V., Str. Cloșca No. 3, indicând și probele la care vor participa atleții înscriși. Taxa de înscriere individual 20 lei. Stafeta 100 lei.

Primii trei clasări în fiecare probă, vor fi premiați.

„Almăjana”

prima casă de păstrare din Bozovici (Caras) vinde prin licitație publică liberă, la judecătoria din Bozovici la 25 Septembrie 1939, ora 4 p. m. casa institutului și hotelul mare.

Valorificarea grâului în Banat

Baremul prețului remunerator al grâului valabil pentru lunile Iulie și August 1939

Timișoara, 30. — Adresându-ne dlui dr. Nicolae Ogrin, reprezentantul Institutului Național al Cooperăției, în comitetul județean pentru valorificarea grâului, d-sa a binevoit să ne dea prețioase informațiuni cu privire la valorificarea grâului în Banat, importante atât pentru producători, cât și pentru comercianți.

Prețul remunerator al grâului a fost fixat într'un barem, în conformitate cu legea pentru valorificarea grâului din 17 Iulie 1939, valabil pentru lunile Iulie și August 1939.

Cei cari nu cumpără grâul la aceste prețuri, nu pot beneficia de avantajile legii mai sus amintite.

Comercianții cari cumpără grâul pentru export, dacă nu respectă aceste prețuri, nu beneficiază de prima de export.

Morile comerciale, cari macină pentru consum intern, dacă nu plătesc producătorului prețurile prevăzute în barem, nu pot beneficia de avantajile legii și anume:

Care n'au plătit prețurile fixate de lege, plătesc fiscalului o taxă de măcină de 18.000 lei de vagon. Iar acele mori, cari au respectat aceste prețuri, plătesc numai 9000 lei de vagon.

Deci, avantajile prevăzute de lege, atât pentru grâul destinat exportului, cât și pentru cel necesar consumului intern, sunt suficiente de mari pentru a asigura valorificarea la prețurile prevăzute în barem.

Este de datoria producătorului, de a-și apăra interesele și de a nu semna că a primit prețul prevăzut de barem, atunci când nu l-a primit, așa cum se făcea în trecut.

In afară de aceste dispozițiuni prevăzute prin legea de valorificare, Statul, pentru a asigura de desăvârșire opera de valorificare la prețuri remuneratorii, cumpără grâul și direct de la producători.

Mandatul din partea Statului, îl au diferitele organizațiuni cooperatice.

Pentru regiunea noastră, cuprinzând județele: Caraș, Severin și Timiș-Torontal, are mandat Centrala Cooperativelor de Import-Export din București.

Această centrală a început cumpăraturile pe întreg teritoriul Banatului. Fi-rește, aceste cumpărături le face prin cooperativele locale. Pentru majoritatea comunelor s'au încheiat convenții cu cooperativele locale respective. Acolo unde nu s'au încheiat încă, se vor încheia de îndată ce delegații cooperativei respective se prezintă la biroul Cooperativei Centrale de Import-Export, care se găsește în localul Intrepozitelor din Timișoara, str. Müller Guttenbrunn nr. 35, telefon 34-77.

Bunul mers al operațiunilor de valorificare este supravegheat de comitetele județene pentru valorificarea grâului, cari funcționează la fiecare reședință de județ, sub președinția d-lui prefect respectiv.

Toate plângerile și reclamațiunile eventuale, privind contravenții la prețul remuneratoriu, sunt a se adresa acestui comitet.

Dăm mai jos, pentru orientarea celor interesați, baremul Institutului Național al Cooperăției:

BAREMUL

prețului remunerator al grâului, fixat în conformitate cu legea pentru valorificarea grâului din 17 Iulie 1939, valabil pentru lunile Iulie și August 1939.

Baza 75 Kg greutate hectolitrică—3% c. s.—Lei 42.000 per vagon de 10 tone.

Greutatea hectolitrică 70 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 411.60	a 100 Kg
1%	Lei 407.40	a 100 Kg
2%	Lei 403.20	a 100 Kg
3%	Lei 399.—	a 100 Kg
4%	Lei 394.80	a 100 Kg
5%	Lei 390.60	a 100 Kg
6%	Lei 386.40	a 100 Kg
7%	Lei 382.20	a 100 Kg
8%	Lei 378.—	a 100 Kg
9%	Lei 373.80	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 71 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 415.80	a 100 Kg
1%	Lei 411.60	a 100 Kg
2%	Lei 407.40	a 100 Kg
3%	Lei 403.20	a 100 Kg
4%	Lei 399.—	a 100 Kg
5%	Lei 394.80	a 100 Kg
6%	Lei 390.60	a 100 Kg
7%	Lei 386.40	a 100 Kg
8%	Lei 382.20	a 100 Kg
9%	Lei 378.—	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 72 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 420.—	a 100 Kg
1%	Lei 415.80	a 100 Kg
2%	Lei 411.60	a 100 Kg
3%	Lei 407.40	a 100 Kg
4%	Lei 403.20	a 100 Kg
5%	Lei 399.—	a 100 Kg
6%	Lei 394.80	a 100 Kg
7%	Lei 390.60	a 100 Kg
8%	Lei 386.40	a 100 Kg
9%	Lei 382.20	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 73 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 424.20	a 100 Kg
1%	Lei 420.—	a 100 Kg
2%	Lei 415.80	a 100 Kg
3%	Lei 411.60	a 100 Kg
4%	Lei 407.40	a 100 Kg
5%	Lei 403.20	a 100 Kg
6%	Lei 399.—	a 100 Kg
7%	Lei 394.80	a 100 Kg
8%	Lei 390.60	a 100 Kg
9%	Lei 386.40	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 74 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 428.40	a 100 Kg
1%	Lei 424.20	a 100 Kg
2%	Lei 420.—	a 100 Kg
3%	Lei 415.80	a 100 Kg
4%	Lei 411.60	a 100 Kg
5%	Lei 407.40	a 100 Kg
6%	Lei 403.20	a 100 Kg
7%	Lei 399.—	a 100 Kg
8%	Lei 394.80	a 100 Kg
9%	Lei 390.60	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 75 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 432.60	a 100 Kg
1%	Lei 428.40	a 100 Kg
2%	Lei 424.20	a 100 Kg
3%	Lei 420.—	a 100 Kg
4%	Lei 415.80	a 100 Kg
5%	Lei 411.60	a 100 Kg
6%	Lei 407.40	a 100 Kg
7%	Lei 403.20	a 100 Kg
8%	Lei 399.—	a 100 Kg
9%	Lei 394.80	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 76 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 436.80	a 100 Kg
1%	Lei 432.60	a 100 Kg
2%	Lei 428.40	a 100 Kg
3%	Lei 424.20	a 100 Kg
4%	Lei 420.—	a 100 Kg
5%	Lei 415.80	a 100 Kg
6%	Lei 411.60	a 100 Kg
7%	Lei 407.40	a 100 Kg
8%	Lei 403.20	a 100 Kg
9%	Lei 399.—	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 77 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 441.—	a 100 Kg
1%	Lei 436.80	a 100 Kg
2%	Lei 432.60	a 100 Kg
3%	Lei 428.40	a 100 Kg
4%	Lei 424.20	a 100 Kg
5%	Lei 420.—	a 100 Kg
6%	Lei 415.80	a 100 Kg
7%	Lei 411.60	a 100 Kg
8%	Lei 407.40	a 100 Kg
9%	Lei 403.20	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 78 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 445.80	a 100 Kg
1%	Lei 441.—	a 100 Kg
2%	Lei 436.80	a 100 Kg
3%	Lei 432.60	a 100 Kg
4%	Lei 428.40	a 100 Kg
5%	Lei 424.20	a 100 Kg
6%	Lei 420.—	a 100 Kg
7%	Lei 415.80	a 100 Kg
8%	Lei 411.60	a 100 Kg
9%	Lei 407.40	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 79 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 449.40	a 100 Kg
1%	Lei 445.20	a 100 Kg
2%	Lei 441.—	a 100 Kg
3%	Lei 436.80	a 100 Kg
4%	Lei 432.60	a 100 Kg
5%	Lei 428.40	a 100 Kg
6%	Lei 424.20	a 100 Kg
7%	Lei 420.—	a 100 Kg
8%	Lei 415.80	a 100 Kg
9%	Lei 411.60	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 80 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 453.60	a 100 Kg
1%	Lei 449.40	a 100 Kg
2%	Lei 445.20	a 100 Kg
3%	Lei 441.—	a 100 Kg
4%	Lei 436.80	a 100 Kg
5%	Lei 432.60	a 100 Kg
6%	Lei 428.40	a 100 Kg
7%	Lei 424.20	a 100 Kg
8%	Lei 420.—	a 100 Kg
9%	Lei 415.80	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 81 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 457.80	a 100 Kg
1%	Lei 453.60	a 100 Kg
2%	Lei 449.40	a 100 Kg
3%	Lei 445.20	a 100 Kg
4%	Lei 441.—	a 100 Kg
5%	Lei 436.80	a 100 Kg
6%	Lei 432.60	a 100 Kg
7%	Lei 428.40	a 100 Kg
8%	Lei 424.20	a 100 Kg
9%	Lei 420.—	a 100 Kg

Greutatea hectolitrică 82 Kg

Corpuri străine:

0%	Lei 462.—	a 100 Kg
1%	Lei 457.80	a 100 Kg
2%	Lei 453.60	a 100 Kg
3%	Lei 449.40	a 100 Kg
4%	Lei 445.20	a 100 Kg
5%	Lei 441.—	a 100 Kg
6%	Lei 436.80	a 100 Kg
7%	Lei 432.60	a 100 Kg
8%	Lei 428.40	a 100 Kg
9%	Lei 424.20	a 100 Kg

Cooperat va Funcționarilor Publici

și a deschiș

Prăvălia de Coloniale și Restaurantul

în noul local din Timișoara I., Str. Lonovici (vis-a-vis de Prefec-tură) unde se pot obține mărfuri de calitate bună și eftine. În restaurant, care stă deschis Duminecă și în sărbători până la ora închiderii, se servesc mâncări și băuturi alese, cu prețuri foarte reduse, în local cât și la domiciliu.

Menu: cu 18, 25 și 30 lei.

Diracțiunea.

S P O R I

Teni

Azi se dispută semitina lele Cupei Cămarășesc ale zonei de Vest

Jucătorii de tenis din regiune sunt preocupați azi cu disputarea jocurilor interclub pentru Cupa Cămarășescu, care se găsește în faza semifinală, opunând patru grupări redutabile și amare: Gloria din Arad contra Ilsa din Timișoara și pe Minerul dela Lupeni în contra Kadima din Timișoara.

Prima întâlnire se dispută pe terenurile dela Industria Lânei, iar secunda are loc la Lupeni.

Importanța întâlnirilor a făcut ca jucătorii să se pregătească cu intensitate spre a putea face față în mod onorabil așteptărilor.

Astfel Gloria din Arad, s'a prezentat cu doi jucători definitiv consacrați, Cătereanu și Albert, iar Ilsa cu Hegyi și Genud.

Azi dimineața se dispută partidele de dublu, iar după masă cele de simplu. Costul biletelor de intrare este foarte modest.

FOOTBALL

Pregătiri pentru tabăra juniorilor

Se știe că Federația de Football, în urma inițiativei dlui ministru Gabriel Marinescu, președintele federației, a hotărât înființarea unei tabere pentru jucătorii juniori, cari s'au distins în jocurile pentru Cupa Unirea. Această tabără va funcționa la Brașov între 1 și 30 August și va întruni un număr de 120 jucători din toată țara.

Din păcate prin părțile noastre se dă prea puțină atenție acestei excelente inițiative, astfel că Districtul Timișoara nu are nici azi lista jucătorilor cari vor face deplasare.

În urma acestei situațiuni, Districtul Timișoara, invită și pe această cale grupările interesate, ca să trimită, pentru Luni ora 19, un delegat la sediul districtului, care să se prezinte împreună cu un tablou despre jucătorii cari doresc să participe la tabăra dela Brașov.

S T I R I I

— Întoarcere din coloniile de vară. Astăzi, Duminică, se întoarce prima serie de copii cari au fost trimiși în coloniile de vară ale municipiului Timișoara, dela Poiana Mărului și Balciu.

— FERIT-VĂ DE UN EXCROC. Suntem rugați din partea autorităților, a semnală în atenția opiniei publice că un excroc, al cărui nume nu se cunoaște, colecționează sume de bani în numele prefecturii pentru Liga Navală dela locuitorii din orașul Timișoara și județ. Acesta la cari se vor prezenta acest individ, sunt rugați a-l prezenta imediat autorităților.

— Academia de agricultură din capitală vizitează Banatul. Un grup de 21 studenți și profesori ai Academiei de agricultură secția zootehnică din București în frunte cu d. prof. N. A. Dumitrescu, sunt de câteva zile în excursie de studii în Banat. În cursul zilei de Vineri, grupul de studenți și profesori ai Academiei au vizitat domeniul și instalațiile dela Banloc și școala de agricultură din Ciacova. Sâmbătă, grupul a vizitat herghelia statului dela Pădureni. Azi, Duminică, grupul va vizita orașul Timișoara, diferite instituții și întreprinderi din oraș, precum și serviciul horticol al municipiului. Seara, grupul pleacă prin Buziaș, în județul Severin. În excursiile făcute prin județ și în Timișoara, grupul a fost condus de d. ing. Emil Negruțiu, șeful serviciului agricol al județului Timiș-Torontal.

INFORMAȚIUNI

— Istoricii zilei. In ziua de 31 Iulie 789, armata Rusească în alianță cu cea Austriacă, bate la Focșani armata Turcească. E de amintit că înfrângerea Turcească la Focșani are înfrângere și asupra Banului nostru, unde deasemenea Turcii sunt bătuti și alungați definitiv de aceste meaeaguri.

— In 1914 în ziua de 31 Iulie, în urma răstelor evenimentelor dela Sarajevo, se declașă mobilizarea Austriei și imediat a Rusiei, ca răspuns la mobilizarea primei.

— La 31 Iulie a anului 1934, moare încă un erou al marelui război mondial, mareșalul francez Lyantey.

— La 1 August 1696, Ducele Austriac Friedrich August, asediază Timișoara, dar fără rezultat, Turcii care erau în cetate le veneau ajutoare, iar Timișoara rămâne încă zece ani sub stăpânirea lor. După cum am arătat într'un număr trecut al ziarului nostru, Cetatea Timișoarei a fost cotropită de Turci și a stat sub stăpânirea lor aproape două secole, în care timp Turcii erau în continuu răzlog cu Austriei.

— În 1 August a anului 1291, în această zi se pune temelie Confederației Elvețiene.

— Ziua de 1 August a anului 1914. Războiul bate la usa unor noi evenimente istorice. Germania și Franța în această zi mobilizează. Văzduhul din zi în zi e mai încărcat cu praf de pușcă.

— La 1 August a anului 1917, s'ar putea spune că lupta dela Mărăști a fost terminată printr'o totală rezistență a armatei noastre învingătoare.

P. C. Miloș.

— RECTIFICARE. In editorialul nostru de ieri, s'a strecurat o omisiune regretabilă, și anume după cuvântul Unire din rândul al treilea, nu s'a cules... guvernele de partid, cecece a denaturat înțelesul propozițiilor.

— Când stăpânul nu-i acasă. Locuitorul Fodor Francisc, din Str. Baba Dochia 8, reclamă poliției, că în lipsa lui de acasă, indivizi necunoscuți s'au introdus în locuința sa, furându-i 4000 de lei și un carnet de pensii. Poliția cercetează cazul.

— SCANDAL LA O CARCIUMA. In locașul lui Dușan Maximovici, din Str. Simion Bărnuțiu s'a iscat ieri la orele 2.15 un enorm scandal, potolit numai la intervenția poliției. — Individul Măzărán Martín, cu domiciliul în Str. M. Roșu 20, arătat de băntură s'a luat la ceartă cu fiul cărciumarului, anume Milan Maximovici. Scandalul este în cercetarea poliției.

— Indrăzneț furt la o prăvălie din cartierul Iosefin. Ieri între orele 13—15 s'a dat o indrăzneță lovitură, la prăvălia lui Hirsch Alexandru, din Str. Fröbl 40. Autori necunoscuți au pătruns în curtea prăvăliei și rupând lacătele dela usa pivniței s'au strecurat în prăvălie, de unde au furat 14.000 lei. Faptașii acestui furt nu pot fi decât din acela cari cunoșteau locul dinainte. Poliția caută să-i identifice și e pe urmele lor.

— DL. MINISTRU ȚONI, a fost Vineri la Arad, unde a conferențiat în cadrul cursurilor de perfecționare, despre „Monarhie și Dinastie”, plecând în aceeași zi la Oradea.

— La 31 Iulie, va avea loc la Inspectoratul Școlar din Timișoara, constituirea Inspectoratelor de județ, unde va fi discutat problema de organizare, în legătură cu aplicarea noiei legi a învățământului primar și normal.

— INSPECTAREA LUCRĂRILOR DE CADASTRU FUNCİAR IN ȚINUTUL TIMIȘ. Dl. Ing. Petre Andreevici, inspector general în ministerul de justiție direcția cărților funciare și a cadastrului funciar, se află de câțva timp în Timișoara și în Ținutul Timiș. Dsa a dat îndrumări și a controlat bunul mers al lucrărilor de reformă agrară și a cadastrului funciar din localitățile inspectate. În plășile în cari cadastrul este identic cu cartea fundară — plășile Buzias, Moldova nouă, Caransebeș — dsa a dat dispoziții pentru punerea în acord a cadastrului cu cărțile fundare.

— PENTRU LICEUL DE FETE DIN LUGOJ. Un grup de cititori din Lugoj ne scrie pentru a arăta cât de dăunătoare este intereselor părinților români din acest oraș desființarea liceului de fete. Ei sunt obligați să-și dea copilele la liceele din orașe îndepărtate, suportând cheltuieli însemnate. Se cere reînființarea treptată a liceului, începând cu clasa V-a. Supunem această justă cerere atenției binevoitoare a forurilor competente.

— Jucându-se cu focul, un copil se aprinde și moare în cele mai groaznice chinuri. In comuna La satul turcesc sântâmpiat ieri după amiază o groaznică nenorocire. Un copil de 3 ani, anume Lucian Boteanu, jucându-se în bucătărie singur, în timp ce părinții-i trebuiau pe afară, s'a apropiat de mașina de gătit, deschizându-i ușa și trăgând jarul peste el. Hainele lui s'au aprins, iar flăcările i-au produs numeroase arsuri, indeosebi în regiunea toracică. In urma lor, copilul a murit, în cele mai groaznice chinuri, cu tot ajutorul dat de medicul din comună.

— Dl. dr. Ladislau Vicsay, controlor financiar mutat dela Timișoara la administrația financiară mixtă din Lugoj, a fost remutat la administrația financiară de indirecte Timișoara.

— UN GRUP DE 25 FUNCIONARI ȘI FUNCIONARE DELA I. E. T. a pornit ieri, Sâmbătă, excursie la Moneasa, în județul Aradului, sub conducerea dlui Vladimir Milici, călătorind incolo și înapoi cu mașina societății. Excursionistii au vizitat băile Moneșei și mai multe gospodării ale fruntașilor din comună, reîntorcându-se azi, Duminecă, acasă.

— D. Emil Petrovici, administrator financiar de indirecte al județului Timiș-Torontal, a plecat în concediu. In timpul absenței d-sale, administrația de indirecte va fi condusă de d. șef-controlor Simion Ciocărlie.

— D. ing. inspector silvic Tiberiu Cernescu s'a înapoiat din concediul petrecut la Călimănești, reluându-și ocupațiile dela Serviciu.

— Conferințe și concerte străjeresti. Pe lângă Centru de perfecționare pedagogică ce s'a deschis la 15 Iulie la Arad și ale cărui cursuri țin 3 săptămâni, s'a înființat și un stand străjeresc format din 200 comandanți și comandante din ținuturile: Timiș, Olt, Bucegi și Marea. Acest stol, pus sub conducerea dlui D. Ionescu, director școlar la Buzău, a fost vizitat zilele trecute de d. profesor Constantin Nedelcu din Timișoara, care a ținut la Arad o conferință despre „Esențialul în străjerie”, în sala de festivități a Palatului Cultural. Dsa le-a arătat auditorilor că străjeria este o îndrumare nouă în viața spirituală a poporului nostru. La această conferință, au mai participat, înafară de străjerii stolului pomenit și alți intelectuali din Arad. Concertul stolului. Stolul de străjeri de pe lângă Centru de perfecționare pedagogică, ce si-a format și un cor ales, va da nu peste mult un concert. Concertul face parte din programul de educație străjerescă al stolului urmând conferinței dlui prof. C. Nedelcu.

— Dr. George Latta medic. Boale interne și nervoase. Periam, No. 618. Ord. 8—12, 3—6.

— Scrisoare de mulțumire. Aduc mulțumirile mele salvatorilor soțului meu Breiner Mihail, care a fost bolnav pe moarte, suferind de meningită epidemica cu sepsis, internat în Spitalul militar din Timișoara. In primul rând mulțumesc d-lui căpitan dr. Teodor Cariadi, pentru constatarea imediată a diagnosticului, pentru îngrijirea și salvarea vieții unui soldat, soțul meu, tată copilului nostru de 8 luni. Mulțumesc d-lui dr. Pfeffermann Egen pentru bunătatea și jertfa d-sale. Mulțumesc membrilor conșiliului medical d-lor dr. Metz, dr. Kraus și dr. Salamon, pentru ajutorul dat. Timișoara, la 29 Iulie 1939.

Soția lui Breiner Mihail.

Colțul ceferist Organizație Românească Model

Timișoara, 30. — Secțiile Culturale își dezvoltă activitatea lor în parte potrivit programului dinainte fixat, iar debutarea în Public se face în ansamblu.

Toate cheltuielile necesare pentru funcționarea acestor secții, se acoperă din cotizația de 10 lei, pe care membrii o achită lunar pentru acest scop; fiind un număr de cca. 1200 membrii cotizanți, rezultă din cotizați, suma de 12.000 lei lunar. Secțiile Culturale, an de an s'au manifestat în sala proprie, una din cele mai frumoase săli de spectacole din Timișoara, ce se găsește pe incinta Atelierelor CFR, precum și în diferite orașe și sate din întreaga Țară.

Corul și Fanfara, au luat parte la toate manifestațiile patriotice și naționale din Timișoara, fiind bine cunoscute și apreciate de Publicul Timișorean. Conform Statutelor Asociației, în mod obligatoriu participă la fiecare înmormântare a membrilor decedați, dând răspunsurile bisericesti. In cursul acestui an, Corul Asociației în pitoreștile costume Bănățene, a stărnit cea mai mare admirație la Ceferiada ce a avut loc în Capitala Țării; în fruntea Corului se găsește apreciatul compozitor și Dirijor, dl. Făcureț Barbu.

Tot la Ceferiadă, Fanfara Asociației, la concursul de fanfare organizat pe întreaga Țară între muzicile Ceferiste, primește premiul II. pentru execuția ireproșabilă în fața Comisiei a celor 20.000

spectatori; Fanfara este condusă de dl. Căp. Grigore Munteanu; formația o alcătuiește în majoritate foștii Elevi-Museiști, care treptat au înlocuit pe cei bătrâni și scoși la pensie; actualmente se instruește încă o serie de 40 elevi, care cu timpul vor completa golurile existente și vor mări numărul celor de azi.

Paralel cu Fanfara, muncește zi de zi Orchestra și Jazzul, care participă la toate Sezătorile Culturale și la Serburile urmate de dans.

Biblioteca! Procurându-se în fiecare an dela înființare cărți, după posibilitate, s'a ajuns în frumoasa situație de a avea cărți de tot felul, în valoare de peste 350.000 lei. Cărțile se distribuie de 2 ori pe săptămână membrilor pentru cedit, pe timp de 30 zile, absolut gratuit, fără nici o taxă, reparabile și completările cărților suportându-se de Asociație; cecece este mai îmbucurător, este faptul că aproape toți membrii în număr de 1200 cetesc, posedând fiecare carnet pentru cărți.

Diletanții artiști români, sunt recrutați tot dintre rândurile confrăților lor de muncă, însă cu ceva însușiri artistice și dragoste de ecran, pentru că aici de multeori săptămâni deardândul trebuie să fie zilnic dela orele 7 seara până la orele 12 noapte, pentru a putea să-și învețe fiecare rolurile ce au primit.

In numărul viitor vom descrie Cinematograful și Secțiile de caritate. I. d.

Compunera Consiliilor Pedagogice în județele Caraș, Severin și Hunedoara

Timișoara, 30. — In conformitate cu noua lege a învățământului primar și normal, s'au constituit în toate județele din țară Consiliile Pedagogice județene. In ținutul nostru, până la această dată, s'au constituit în județele Caraș, Severin și Hunedoara.

La 2 Aug. a.c. urmează să se constituie Consiliul Pedagogic pe Ținut

CONSILIUL PEDAGOGIC AL JUD. HUNEDOARA

1. Constantin Bengliu prefect-președinte, 2. Constantin Ghișescu inspector școlar județean, 3. Valeriu Bora comandantul legiunii străjeri, 4. N. Crișan director Serviciul Social, 5. Ioan Stoica prof. pedagog. șc. normală, 6. Octavian Stănilă medic primar de județ, 7. Teofil Chiffa protopop, 8. Inșiner Popa dir. Serviciului Agricol, 9. Maior Pantelimon Tudoran subinspector P. P., 10. Eugen Herbai director Camerei de Comerț, 12. Sabin Jula președintele Inv. din județ, 13. Cezar Ivascu dir. șc. prim. Orăștie, 14. Dan Eustațiu dir. șc. prim. Tuștea com. rur.

JUDEȚUL CARAȘ

1. Col. Seracin Pavel prefectul jud. Caraș, președinte, 2. Blăgăilă Ion inspector școlar jud. secretar, 3. Zgriban Dimitrie comand. Leziunei de Străjeri

jud. Caraș, membri, 4. Rusmir Ilie dir. Serv. Social, jud. Caraș, 5. Vărădianu Vasile prof. de filosof. Lic. Dragalina, 6. Dr. Fira Ioan medicul primar al jud. Caraș, 7. Păr. Musta Virgil protoereu, 8. Ing. Nedelcu Marius dir. Serv. Agricol, 9. Maior Moraru Ioan comand. Subinsp. P. P. Caraș, 10. Talescu Gheorghe președintele Camerei de Comerț, 11. Lugojonel Trandafir preș. Asociației Inv. Caraș, 12. Vlădoianu Titu dir. școalei Nr 2 Reșița (oras), 13. Ștefan Ioan dir. școalei primare rurale Anina.

JUDEȚUL SEVERIN

Col. rez. Boitan Panait prefectul județului președinte, Stoicănescu Ștefan inspector școlar jud., Prof. Popescu Vasile comand. Legiunei Străjeri, Prof. Peteanu Aurel dir. serv. Social, Prof. Janete Pițu prof. pedagogie șc. norm., Dr. Bejan Zeno medicul șef al județului, Dr. Mihaiescu Aurel protopresbiter ort. rom., Ing. agr. Luca Gheorghe dir. serv. agricol, Locot. Cernău Teodor comand. P. P., Prof. Șoimu Romulus reprezentantul Cam. Comerț, Inv. Șoma Ioan preș. Asociației Inv. jud. Severin, Inv. Lința Nicolae dir. școale prim. urb. Caransebeș, Dumitrașcu Alexandru, dir. școlar Sărăcani.

Hotel „CERNA” Băile-Herculane

Proprietatea Comunității de avere Grănicerești Caransebeș

Nou construit, situat în centrul stațiunii, confort ultra-modern, camere cu baie, apă caldă și rece, încălzire centrală, ascensoare, restaurant, sală de lectură, diferite saloane, apartamente etc. — Pentru rețineri de camere adresați: La administrația hotelului.

Deschis permanent

Prețuri Moderate.

Telefon.

ULTIMAORA

Ministerul de Justiție a acordat un ultim termen de înscriere în listele de naționalitate

Circulara d-lui ministru V. Iamandi către Rezidenții de Ținuturi

București, 30 (Sir).— În legătură cu aplicarea legii modificatoare din 27 Iulie 1939, d. V. Iamandi, ministrul Justiției a trimis tuturor ținuturilor următoarea adresă:

Domnule Prezident, Potrivit art. 62 din decretul lege pentru modificarea și complectarea unor dispoziții din legea privind la dobândirea și pierderea naționalității române publicată la 27 Iulie în Monitorul Oficial s'a acordat un ultim termen de înscriere în listele de naționalități acelor locuitori din teritoriile alipite, care din diferite motive n'au îndeplinit la timp cerințele legii din 24 Februarie 1924. Același termen s'a acordat și minorilor la data de 24 Februarie 1924, din teritoriile alipite, orfani sau din părinți necunoscuți, care nu au fost înscrși în liste.

Dela dispozițiunile de mai sus sunt exceptați locuitorii evrei, deoarece situația lor a fost complect reglementată prin legea privitoare la revizuirea cetățeniei.

Pentru accelerarea lucrărilor privind aplicațiunea legii modificatoare din 27 Iulie 1939, vă rugăm a pune în vedere tuturor primarilor din circumscripțiile Dv. următoarele:

Termen nou de trei luni

Primarii din Ardeal, Bucovina și Basarabia sunt obligați a face înscrieri în listele de naționalitate în termen de trei luni dela data publicării legii, adică până la 27 Octombrie inclusiv. Listele de naționalitate se alcătuiesc din oficiu sau la cerere și privesc numai pe locuitorii neînscrși în listele de cetățenie dar care întruneau condițiunile pentru a fi înscrși. În afară de dovada acestor condiții prevăzute la vechiul art. 56, va trebui stabilit ca cel înscris în liste, dela data unirii și până astăzi, nu s'a prevalat de o naționalitate străină. Persoanele cu alt domiciliu se vor adresa primăriei din comuna unde au avut indigenatul, sau domiciliul, la data unirii, sau unde au fost născuți făcând totodată dovada domiciliului actual.

Dreptul de apartenență (indigenat) se dovedește cu certificarea autorității comunale, care va arăta modul cum apartenența a fost câștigată potrivit legilor ce reglementau în Bucovina, Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș.

Pentru Basarabia dovada domiciliului se va face potrivit legii rusești a pașapoartelor din 1903. În general ținem să reamintim că înscrierile în listele de cetățenie privesc numai pe locuitorii ce intrau în una din categoria prezentă la alin. 1, 2, 6 a art. 56 din susmenționata lege și care datorită numai neînscrșii în liste au rămas „heimathlosi” (apatrizi). Evident sunt excluși cei care în acest timp s'au prevalat în orice mod de o alta naționalitate. Se vor cere în acest sens autorităților polițienești relațiuni scrise (în special dacă au cerut sau nu pașapoarte streine). Sunt excluși iarăși locuitorii omiși din listele care au uzat de căile legale de atac în termen util pentru a obține înscrierea dar au fost respinși

prin hotărâri definitive pentru că nu întruneau sau nu dovedeau condițiunile cerute de lege.

Aprobarea și controlul ministerului de justiție

În termen de cel mult de 20 zile socotit dela data de 27 Octombrie 1939, listele de cetățenie astfel întocmite vor fi înaintate ministerului de justiție pentru verificare și aprobare. Listele vor conține în mod amănunțit toate mențiunile cerute de lege și care justifică înscrie-

rea. La cererea ministerului se vor înainta și actele doveditoare pentru control. Numai după aprobarea listelor personale înscrșii în ele vor fi trecute și în registrele de naționalitate.

Cererile de înscriere respinse de primari cu ocazia întocmirii listelor împreună cu actele pe care se bazează, vor fi înaintate ministerului de justiție, direcției judicare pentru a fi luate în vedere odată cu modificarea listelor.

De asemeni orice nelămuriri în legătură cu întocmirea listelor vor fi comunicate ministerului pentru instrucțiuni s. s. ministru Victor Iamand.

Propaganda românească în străinătate

O echipă de dansatori țărani din județul Făgăraș la festivalul internațional de dansuri populare din Stockholm

Încă din luna Februarie, organizatorii congresului național științific, al dansurilor naționale, ce se va ține între 1—6 August crt. la Stockholm, a invitat oficial România pentru a participa la acest eveniment.

Subsecretariatul de Stat al Propagandei, a răspuns afirmativ la această invitație trimițând o echipă de 18 dansatori țărani pentru a reprezenta țara la festivalul internațional de dansuri populare.

Echipa a fost aleasă din Comuna Viștea de Jos din jud. Făgăraș și merge sub conducerea d-lui prof. Romulus Vuia dela Cluj.

Festivalul internațional de muzică populară dela Stockholm pus sub patronajul Alteței Sale Principelui Gustav Adolf se va desfășura într'un cadru solemn. Echipele diferitelor țări vor fi primite în mod oficial de reprezentanții guvernului suedez.

Programul alcătuit cu mult gust artistic, conține pe lângă dansuri și hore populare, caracteristice fiecărei țări și festivaluri de teatru și operă.

Echipa de dansatori români, se va prezenta cu un program compus din trei părți, în care se va executa o serie de dansuri populare din Ardeal. Partea I-a a programului se compune din următoarele dansuri: fecioreasca, purtatul fetelor, învărtita, rața și țigăneasca, iar partea a 2-a a programului din: sârba în ciocane, brăul, hațegana și căluserii.

După cum se poate constata programul este deosebit de interesant, prin aceea că, aceste dansuri reprezintă mișcări mimice, înfățișând viața țărânului și activitatea lui din zorii zilei și până la asfîntit.

Echipa de dansatori țărani, care va fi trimisă la Stockholm de către Subsecretariatul de Stat al Propagandei, va reprezenta jocuri și dansuri naționale

autentic românești. În afară de stuple dansuri detașate, această echipa va prezenta un întreg obicei străvechi și unul dintre cele mai interesante reminescente din folklorul oștru.

Suedezii au o tradiție considerabilă în ceea ce privește păstrarea civilizației populare. Aceasta au dovedit-o prin înființarea primului muzeu în liber-Skanssenul din Stockholm.

România n'a lipsit niciodată dela asemenea manifestațiuni artistice. Se știe ce succes extraordinar au înregistrat dansatorii români la festivalurile cari s'au organizat anul trecut la Londra. Căluserii români au obținut cu acest prilej, un răsunător succes; presă străină consacrandu-le articole întregi, considerându-i drept cel mai bun grup de dansatori.

Străduințele pe care Subsecretariatul de Stat al Propagandei le depune zi de zi, pentru strângerea și intensificarea relațiilor culturale peste hotare, vor fi fără îndoială și de data aceasta, un nou succes pentru România, pe teren artistic.

Important consiliu de ministri la Paris

PARIS, 30. (Rador). IERI UN CONSILIU DE MINISTRI EXTRAORDINAR, PREZIDAT DE PREȘEDINTELE LEBRUN, A EXAMINAT CHESTIUNEA PROROGĂRII PUTERILOR TOTALE PENTRU O PERIOADĂ DE ÎNCĂ DOI ANI.

ACELAȘ CONSILIU DE MINISTRI A PROROGAT CAMERA ACTUALĂ PÂNĂ LA DATA DE 1 Iunie 1942.

Stiri și fapte

ACCIDENT DE AVIAȚIE ÎN CAPITALĂ

BUCUREȘTI, 30. (SIR). Ieri dimineața un elev al școlii de pilotaj CFR., Dulgheru Gheorghe, în timp ce executa un zbor de exercițiu s'a angajat într'un viraj și ne putând redresa avionul s'a prăbușit de înălțime mică. Aparatul s'a sfărâmat. Dulgheru grav rănit a fost dus la Spital.

CE SUME AU FOST ALOCATE PENTRU REFACEREA DRUMURILOR

În programul de refacere a drumurilor din țară s'a prevăzut pentru exercițiul 1939—40, 300 milioane lei; pentru 1940—41, 285 milioane lei, iar pentru 1941—42 suma de 285 milioane lei.

OFIȚERI SUPERIORI UNGURI LA MARILE MANEVRE ALE ARMATEI ITALIENE

Budapesta, 30. (Rador). Generalul Enrie Werth, șeful Statului Major al armatei maghiare, însoțit de colonelul Lászlo și de locot.-col. Horváth, pleacă luni în Italia pentru a asista la marile manevre ale armatei italiene.

ZIAR ITALIAN DESPRE OFENSIVA SANITARA DIN ROMANIA

ROMA, 30. (Rador). „Osservatore Romano” publică amănunte asupra campaniei sanitare din România și asupra extinderii pe care au luat-o organizațiile sanitare model pe tot cuprinsul țării. Ziarul insistă asupra activității desfășurate la sate, de echipele sanitare și echipele serviciului social.

O TELEGRAMA A CANCELARULUI HITLER CĂTRE DL MUSSOLINI

„Comunitatea popoarelor noastre va menține pacea în Europa”

Berlin, 30. (Rador). Cancelarul Hitler a adresat dlui Mussolini o telegramă cu prilejul aniversării nașterii sale în care spune între altele următoarele:

„Îmi amintesc cu acest prilej cu gratitudine pactul de alianță germano-italian încheiat anul acesta și care unește cele două popoare ale noastre în mod inseparabil într'o soartă comună. Această comunitate de soartă își va arăta tăria asigurând prin drepturile vitale ale popoarelor noastre, menținerea păcii în Europa.

SOLDAȚII BRITANICI ARESTAȚI LA SHANGHAI AU FOST ELIBERAȚI

Shanghai, 30. (Rador). Autoritățile japoneze au dispus eliberarea celor patru soldați britanici arestați Sâmbătă dimineața, de un detașament de marinari japonezi, pe când întindeau o rețea de sârmă ghimpată în concesiunea internațională.

SE DESMINE ȘTIREA ARESTĂRII UNOR GENERALI ÎN GERMANIA

Berlin, 30. (Rador.) Cercurile autorizate califică drept — știre falsă nemeritând nici măcar desmințire — știrea publicată de „News Chronicle” după care ar fi fost arestați mai mulți generali și antreprenori și ar fi fost numită o comisie de anchetă în urma inundării unor fortificații ale liniei Siegfried.

NAVA ȘCOALĂ „MIRCEA” A SOSIT LA GIBRALTAR

Gibraltar, 30. (Rador.) În zorii zilei de azi nava școală „Mircea” care navighează de câteva vreme în apele Mediteranei, a ajuns la Gibraltar. Dl comandor Roman, comandantul navei a făcut o vizita de rigoare garnizoanei engleze. Dela Gibraltar „Mircea” va ridica vellele pornind spre Alger.